

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy

Kasa czynna od 11 do 1-ej.

Opiata pocztowa uliszczona ryczałtem

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 176-70.

DYREKCJA — tel. 120-13.

ADMINISTRACJA — tel. 313-80.

DRUKARNIA — tel. 173-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

OZWOŁANIE SEJMU

Nicość polityczna i moralna, zwana sanacją, sili się na akcenty tryumfu. Z jakiego powodu? Ano — całkiem bez powodu, gwoździ ulżenia strapiionym sercom sanacyjnym. W ostatnich dniach zaszły dwa wypadki:

Rząd wystąpił z propozycją zwołania konferencji przewodniczących klubów sejmowych celem naradzenia się nad usprawnieniem obrad budżetowych.

Na propozycję tę 7 klubów polskich odpowiedziało odmownie. Gdyby uwzględnić kluby mniejszości, z których tylko Niemcy opowiedzieli się za konferencją, otrzymalibyśmy pokątną większość Sejmu, a więc i społeczeństwa, przeciwnego propozycji rządowej. I taka oto kłeska Rządu ma być tryumfem? Uszanujcie zdrowy rozum ludzki!

Gdyby u nas konstytucja nie była „świsłkiem papieru”, to gabinet p. Świtalskiego po tem votum nieufności ze strony większości sejmowej, ustepiłby natychmiast. Ale „złe obyczaje” rządowe weszły już w krew systemu majowego. I dlatego nieufność przedstawicielstwa ludowego do rządu uchodzić może za... zwycięstwo rządu.

W odpowiedzi na propozycję Rządu, 6 stronnictw polskich zażądało przyspieszonego zwołania Sejmu. Sanacja, żyjąca w koszmarnym strachu o jutro, przeraziła się widma centrolewu, o którym — jako żywo! — ani centrum, ani lewica nie śniła. Bo centrolew to porozumienie stronnictw centrowych i lewicowych co do wspólnego programu, jako podstawy wspólnych rządów. A tu mowy o tem nie było. Szło prosto o zespolecie akcji w sprawie szybkiego zwołania sesji, do czego potrzeba określonej ilości podpisów poselskich. O celu samej sesji poszczególne stronnictwa mają zapewne różne poglądy, ale o to narazie wcale nie chodzi. Wobec nieobecności wielu posłów w Warszawie i wyjazdu p. Prezydenta akcja za przyspieszeniem zwołaniem Sejmu przeciągnie się jakis czas. Ale gdzie tu znowu powód do tryumfu, panowie od sanacji? Mniejść przynajmniej poczucie śmieśności!

A teraz o samej sprawie zwołania Sejmu „Czas” krakowski zapewnia, że Rząd nie dopuści do odbycia „rozszerzonej” sesji. Gdyby tak było istotnie, to Rząd sam wyzywałby do obalenia go tuż po otwarciu sesji zwyczajnej, zgodnie z jedną z uchwał Z. P. P. S. Chodzi tu o sprawę pierwszorzędnej i zasadniczej wagi. Uchwała Z. P. P. S. stwierdza, że Sejm nie może być tylko narzędziem do uchwalania rządowi miliardów i do mechanicznego niejako odrabiania „poinowości” budżetowej. Uchwała dodaje przytem, że po otwarciu sesji Z. P. P. S. podda rzeczowej dyskusji wnioski Rządu co do usprawnienia prac budżetowych.

Partja nasza daje więc Rządowi możność nawrócenia ze zgubnej drogi poniewierania Sejmem i traktowania go jako wroga, czyhającego jeno na „rozgrywkę” z Rządem. Sejm, wyrzekający się kontroli całokształtu działalności rządowej, staje się karykaturą przedstawicielstwa narodowego i traci rację bytu. Jeżeli Rząd uznaje to prawo kontroli, obwarowane konstytucją, to w interesie własnym nie może zacieśnić prac sejmowych do ram budżetu, gdyż wówczas siłą rzeczy obrady rozsądzą te ramy i zjawia się ów przesłot polityki, na który uskarżają się sfery rządowe.

Ale jest jeszcze drugi ważniejszy wzgląd. Nasz Sejm dzięki polityce „zaniechania” go przez Rząd, którą się chwalił marsz. Piłsudski, na procesie Czechowicza, przestał być ciałem ustawodawczym, a ponieważ praca ustawodawcza rządów pomajowych wydała dotychczas wyniki marne, a częściowo nawet ujemne mimo szerokiego uprawnienia do

DO CZŁONKÓW I SYMPATYKÓW P. P. S. W WARSZAWIE

W niedzielę dn. 22 b. m., o godz. 10.30 rano odbędą się zebrania dzielnicowe dla członków i sympatyków partji w lokalach dzielnicowych. Tematem obrad będzie: Ogólna sytuacja polityczna i gospodarcza, akcja w Warszawie, dzień młodzieży robotniczej 6 października, zamach na ubezpieczenia społeczne i sprawy organizacyjne. Zebrania odbędą się w następujących punktach:

1) Śródmieście — lokal dzielnicy Warecka 7, II piętro, ref. wygłosi tow. radny Zawadzki Edward.

2) Pocztowa — lokal dzielnicy Warecka 7, I piętro, ref. wygłosi tow. Ławkowicz Antoni.

3) Powiśle — lokal dzielnicy Czerwonego

Krzyża 20 (Dom Kolarzy), ref. wygłosi tow. Rutkiewicz Jan.

4) Czerniaków — lokal Dzielnicy Nowosielecka 1, ref. wygłosi tow. Młynarski Kazimierz.

5) Mokotów — lokal dzielnicy Chocimska 23, ref. wygłosi tow. Murawski Marjan.

6) Starówka — lokal dzielnicy Długa 19, ref. wygłosi tow. Wąsik Antoni.

7) Ochota — lokal dzielnicy Przemyska 18, ref. wygłosi tow. Adynowski Wincenty.

8) Wola — Czyste — lokal dzielnicy Grzybowska 57, ref. wygłosi tow. Benkiel Stanisław.

9) Jerozolim — lokal Dzielnicy Leszno 53. Zw. Metalowców, ref. wygłosi tow. poseł Barlicki Norbert.

10) Powąski — lokal dzielnicy Dzielna 95, ref. wygłosi tow. radna Woszczyńska Stanisława.

11) Marymont — lokal dzielnicy Mickiewicza 1, ref. wygłosi tow. radny Władysław Wernikowski i tow. Szafer Wacław.

12) Praga — lokal dzielnicy Żąbkowska 41-43, ref. wygłosi tow. Woliniewska Lucyna.

13) Nowe - Brudno — lokal dzielnicy na Nowem Brudnie, ref. wygłosi tow. radny Hartleb Tadeusz.

14) Grochów — lokal dzielnicy Osiecka 33 ref. wygłosi tow. Neubauer Karol.

WARSZAWSKI OKRĘGOWY KOM.

ROB. P. P. S.

KOMITETY DZIELNICOWE P. P. S.

PRZED ZJAZDEM WŁOKNIARZY

Jutro rozpoczynają się w Bielsku obrady VIII Zjazdu Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Włókienniczego w Polsce. Zjazd ten ma charakter jubileuszowy, gdyż zamyka 10-letni okres istnienia Związku, jako organizacji ogólnokrajowej.

Obrady toczyć się będą w Domu

Robotniczym w Bielsku, siedzibie oddziału Okręgu Bielsko — Biała, który ma za sobą przeszło 30 lat pracy i walki o sprawę robotniczą.

Tysiączne masy robotników, przemysłu włókienniczego, a wraz z nimi cały proletariąt Polski, z najwyższym zainteresowaniem śledzić będą

przebieg obrad i oczekiwać uchwał tego Zjazdu.

Redakcja „Robotnika” przesyła delegatom Związku życzenia owocnych obrad.

TOW. ANTONI SZCZERKOWSKI,

przewodniczący Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Włókienniczego od roku 1916.

KONIEC WALDEMARASA

Upadek Waldemarasa zaskoczył wszystkich. Szczupłe informacje, dochodzące z Litwy nie pozwalają na dokładny i wyczerpujący sąd o przyczynach dymisji Waldemarasa. Zdaje się być rzeczą prawdopodobną, że ostatni pobyt Waldemarasa w Genewie, gdzie nie znalazł oddźwięku dla swej polityki, podyktował jego autorytetowi nawet w sferach rządzących Litwą. Ciężka sytuacja gospodarcza kraju, opuszczonego przez moźnych do niedawna protektorów Niemcy i Rosję, dokonała reszty. Litwa okazała się osamotnioną. Waldemarasa przegrał.

Nikt zapewne nie będzie opłakiwał jego upadku. Chodzi o to, kto obejmie spadek po Waldemarasi i czy razem z upadkiem dyktatora padnie też system rządów dyktatorskich. Pod tym względem zbyt mało jeszcze posiada-

my wiadomości, by wypowiedzieć swą opinię.

Zyczymy narodowi litewskiemu, który tyle przecierpiał pod dyktaturą Waldemarasa, by szybko zrzucił z siebie i samą dyktaturę. Zwłaszcza naszym miłym towarzyszom litewskim, którzy ponieśli tyle ofiar pod krwawymi rządami Waldemarasa. Życzymy, by rychło wrócili do kraju, odbudowali szybko swe organizacje, a zarazem demokrację swej ojczyzny.

Bądź co bądź: o jednego dyktatora mniej w Europie. O jedną zapórę na drodze do pokoju i demokracji — mniej. Mamy tu ostrzeżenie dla innych dyktatorów, jawnych i maskowanych. Konjunktura na dyktatury stanowczo się psuje.

Fakt ten witamy z radością.

PRZESILENIE RZĄDOWE NA LITWIE

Załamanie się dyktatury Waldemarasa

Ryga, 20 września. (PAT). Wszelkie oficjalne instytucje oraz osobistości odmawiają udzielania prasie jakichkolwiek informacji i wyjaśnień na temat przesilenia rządowego. Niektórzy jednak liderzy stronnictwa Tautininków nie ukrywają, że wśród kierujących osobistości rządu wynikł załóg. W poinformowanych kołach łączą dymisję Waldemarasa z różnicą zdań między nim a prezydentem republiki Smetoną. Tak np. prezydent Smetona odmówił podpisania u-

chwalonego przez Radę Ministrów projektu ustawy o reformie uniwersyteckiej i polecił przeprowadzić w tym projekcie tego rodzaju zmiany, aby autonomia uniwersytetu nie była naruszona. Wśród członków rządu, zwłaszcza zaś w kołach przywódców partji tautininków panowało wielkie niezadowolenie z powodu zbyt samowolnego postępowania Waldemarasa. Stosunek między Waldemarasem a partją Tautininków

Zniechęcony dyktator

na pytanie: czy wejdzie do tworzącego się gabinetu i jaką rolę ewentualnie obejmie, odpowiedział krótko: „Muszę kategorycznie oświadczyć, że od tej chwili, w przyszłości, żadnego stanowiska państwowego ani wewnątrz, ani na zewnątrz kraju

zastrzyl się, szczególnie po ostatniej konferencji tego stronnictwa. Już przed kilku tygodniami krążyły pogłoski, że centralny komitet tautininków, postanowił zażądać dymisji Waldemarasa. Mówią dalej, że zmiana rządu litewskiego pozostaje także w związku z momentami polityki zagranicznej, a mianowicie polityki wielkich mocarstw są nadszyczą niezadowoleni z wystąpienia Waldemarasa na Zgromadzeniach Ligi Narodów.

nie obejmę. Decyzja moja jest nieodwołalna”. Na pytanie co zamierza Waldemarasa czynić w przyszłości, odpowiedział b. prezes ministrów, żartobliwie: „Muszę teraz znaleźć sobie nowe mieszkanie”.

„Ale nawet ze swojego stanowiska „Jedynka”, dążąca do zmiany konstytucji, winna poprzeć hasło szybkiego zwołania Sejmu.

Chwila obecna rozstrzygnie, czy Sejm ma być w dalszym ciągu igraszką budżetową w rękach Rządu, czy też przywrócone zostaną prawa Sejmu, zagwarantowane konstytucją.

I dlatego żądanie większości stronnictw przyspieszonego zwołania sesji sejmowej ma doniosłe, wyjątkowe znaczenie.

J. M. B.

C. K. W.

W środę, 25-go września, o godz. 11 rano w lokalu Z. P. P. S., odbędzie się posiedzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S.

Sekretarjat Generalny
C. K. W. P. P. S.

ZAPROSZENIE POŚŁA SŁAWKA

Prezes klubu parlamentarnego B. B. W. R. pos. pułk. Sławek wystosował do przyzdyw klubów poselskich pismo następującej treści:

„Na wniosek BBWR, Sejm uchwałą z 23-go stycznia 1929 roku uznał potrzebę rewizji Konstytucji. Stosując się do tej uchwały klub BBWR. wniósł do łaski marszałkowskiej konkretny projekt zmian. Oprócz naszego projektu wpłynęły: a) do Sejmu projekt trzech stronnictw: Polskiej Partji Socjalistycznej, Polskiego Stronnictwa Ludowego PSL, Wyzwolenia i Stronnictwa Chłopskiego, b) do komisji konstytucyjnej uwagi Stronnictwa Narodowego.

Z kolei rzeczy projekty te przejdą pod obrady zbliżającej się sesji Sejmu. Wobec ważności zagadnienia i ogromnego materiału w imieniu klubu proponuję odbycie wspólnej narady przedstawicieli klubów poselskich dla omówienia pracy Sejmu nad tym przedmiotem.

Proponuję odbycie tej narady między 23 a 30 września i proszę o łaskawą odpowiedź czy Klub JW Panów zechce wziąć w niej udział.

(—) Walery Sławek”.

***

Pismo to jest bardzo ciekawe. Nie wiadomo dlaczego p. Sławek wybiera formę narady międzyklubowej, a nie narady na terenie właściwej komisji konstytucyjnej. W tem postępowaniu jest jakaś analogia z postępowaniem p. Świtalskiego, który również proponował narady nad procedurą budżetową nie na terenie właściwej komisji budżetowej.

Przypominamy, iż nie tak dawno B. B. oświadczał, iż nie pozwoli zmienić „ani jednej litery” w projekcie B. B. Obecnie w piśmie p. Sławka o tem się nic nie wspomina.

(Nie wspomina się tym razem także o „łamaniu kości” na wypadek, gdyby projekty B. B. nie zostały przyjęte...).

Warto przypomnieć, że B. B. nie uznawał dotychczas żadnych konferencji i innych klubami sejmowymi, uważając to za „zbrodnicze konszachty”.

Najważniejsze zaś: przedewszystkiem należy zwołać Sejm! ZPPS sformułowało to stanowisko w swej znanej uchwałie z dn. 13 września. Przedewszystkiem zwołać Sejm! P. Sławek, jako przedstawiciel rządowego klubu chyba mógłby wpłynąć na rząd w tym kierunku. Tymczasem wszczynając rokowania międzyklubowe w chwili, gdy data zwołania Sejmu jest nieznana. Czy to ma być posunięcie taktyczne?

Przedewszystkiem Sejm!!!

Cz.

Nowy mord polityczny W BUŁGARJI

Wiedeń, 20 września. (PAT). Dzienniki wiedeńskie donoszą z Sofji, że wczoraj o godz. 9-ej wieczorem dokonano w Warnie morderstwa na tle politycznym, a mianowicie ówaj nieznani sprawcy dali w stronę grupy złożonej z trzech mężczyzn szereg strzałów rewolwerowych. Dwaj mężczyźni z tej grupy ponieśli śmierć na miejscu, trzeci zaś został ciężko ranny. Policja stwierdza, że jednym z zabitych jest Jerzy Badzarow, zażyły przyjaciel b. przewodniczącego wewnętrznej organizacji macedońskiej gen. Pretoğerowa. Badzarow uchodził za namiętnego przeciwnika Michajłowa. Identyfikacji drugiego zabitego dotychczas nie stwierdzono.

Dowiedzcie się...

Uchwały naszych władz partyjnych, zmierzające do likwidacji obecnego systemu rządzenia, zaniepokoiły mocno obóz pomajowy. Prasa sanacyjna uderzyła na alarm. Pyta: co dalej? Niekłóre dzienniki pytają, sami sobie odpowiadają: *odpowiedź jest w rękach marszałka Piłsudskiego.*

Czytelnicy, przeglądając ową prasę, przecierają oczy, zdumieni. Więc marsz. Piłsudski nie rządzi krajem? Dopiero teraz marsz. Piłsudski ma dać odpowiedź Polsce, co będzie dalej? Pyszne. Zaiste znaleźliście się w sytuacji nad wyraz przykrej. Jednym zamachem przekreślacie rewolucję majową, trzy i półletnie rządy Sanacji w Polsce, autorytet marszałka wreszcie.

Dla nas sprawa jest jasna. Obozowi pomajowemu patronuje marsz. Piłsudski, on powoływał rządy, za nie brał i bierze odpowiedzialność. Dziwnym więc się wydaje, iż teraz dopiero ma dać odpowiedź: co dalej? Więc pocóż pytać się samych siebie? Chyba by okazać swą niemoc i całkowite bankructwo.

Mielicie cały kraj w rękach, sprawowaliście niepodzielnie rządy w Państwie, „uzdrawialiście” stosunki gospodarcze — i naraz takie załamania się. Pytacie się: co dalej?

Albo z tem wzmocnieniem Rządu kosztem Sejmu? To już napewno jest obliczone na naiwnych. Kiedyż to obecny Sejm „przeszkadzał” Rządowi? Czyżby żądanie wyliczenia się wydatków było tą trudnością we współpracy Rządu z Sejmem? Wszak to Sejm był i jest oplwany, kopany, mieszany z błotem, Sejmowi nie po-

zwalano się zbierać, obradować nad ważnymi zagadnieniami, interesującymi ogół obywateli. Obóz pomajowy sprawował rządy, i tak jakgdyby Sejm nie było. Obóz pomajowy sprawuje rządy bez kontroli Sejmu. Obóz pomajowy unika tej kontroli. Pocóż wołanie; ograniczyć suwerenność Sejmu, wzmocnić władzę! Wszak rządzicie po dyktatorsku bez udziału Sejmu.

Cóż Wam jeszcze pomóc może? Pocieszać się, iż niema nastrojów rewolucyjnych w Polsce? Ludzicie się, iż społeczeństwo polskie nie zdobyć się na czyn. *Należy Wam przypomnieć z niedalekiej przeszłości rok 1918, 1920, 1926, w których duże odłamy społeczeństwa właśnie pod wodzą Polskiej Partii Socjalistycznej „przemawiały” na ulicy, lub na froncie bolszewickim.* Jeśli tylko wzbierze krzywda, mnożą się nieprawości, nieudolność rządu posunie się zadaleko — wnet reaguje opinia, społeczna, wzmagając się odpór, wreszcie następuje czyn, który wyswobadza społeczeństwo polskie z uścisków nieproszonego opiekunów.

I dzisiaj nie jest inaczej. Opinia społeczna jest zmobilizowana. Walka z większością społeczeństwa, którą prowadzicie, musiała z konieczności do tego doprowadzić. Nie dziwcie się. Cierpliwości zabrakło. *Dzisiaj już wszystko co nie jest skorumpowane, zdemoralizowane i nie ma oblicza niewolników, jest przeciw wam.*

Tak, tak panowie! Ludzcie się i spekulujcie dalej. My zaś będziemy wykonywali uchwały naszych Władz Partyjnych.

Edward Zawadzki.

NA MARGINESIE

„radosnej twórczości” p. Prystora

UZUPEŁNIENIE ŻYCIORYSU DR. ZIELIŃSKIEGO ZA CO SIEDZIAŁ 2 LATA W WIEZIENIU?

O „stawnym” już w całej Polsce Komisarzu Kasy Chorych w Nadwórnej, dr. Bolesławie Zielińskim, otrzymujemy jeszcze jeden szczegół biograficzny, wyjaśniający dokładnie za co ta ożdoba „sanacji” odsiadywała więzienie.

Dr. Boł. Zieliński, prawnik, był swego czasu urzędnikiem t. zw. Okręgu Skarbowego w Brzeżanach i Kołomyżach; grał tu rolę wybitnego działacza endekiego. Z powodów służbowych (nieodkładności) musiał opuścić służbę państwową (aust.). Wówczas jako endeka zaangażował Tow. Szk. Lud. w Krakowie na stanowisko inspektora Kół T. S.

L. i tu dopuścił się nowych „niedokładności”. Równocześnie założył w Krakowie „Stowarzyszenie ochrony podatników”, mające lokal i biuro (dyrektora dra Zielińskiego) przy placu Franciszkańskim. Tu okradł Stowarzyszenie na kilkanaście tysięcy i za to odsiedział 2 lata w więzieniu w Jasle.

Burmistrzem na „zachodzie” i „wschodzie” zostawał przez porękę endeką. Tow. Szk. Lud. w rzeczywistości nie okradł, lecz wspomniane Stowarzyszenie ochrony podatników.

Galileusz.

DALSZE AKTY ZEMSTY POLITYCZNEJ KOMISARZA POLAKIEWICZA

P. Polakiewicz, Komisarz Kasy Chorych pow. Warszawskiego w dniu wczorajszym zawieszł w urzędowaniu tow. Kotnowskiego, z powodu drobnych uchybień natury formalnej, popełnionych zresztą nie przez zawieszzonego towarzysza.

Jest to już piąty urzędnik Kasy, który został przez p. Polakiewicza zawieszony. Sprawy zawieszonych urzędników, mają być rozpatrywane przez Komisję dyscyplinarną.

Tymczasem p. Polakiewicz nie kwapi się wcale i nie czyni nic, by sprawy przez Komisję dyscyplinarną były rozważane.

Powód bardzo prosty. Ani w jednym wypadku zawieszenie nie zostało dokonane z istotnych powodów, któreby zmuszały władze Kasy do tak bezwzględnych posunięć.

P. Polakiewicz, obawia się kompromitacji, bo przewód dyscyplinarny wykazuje brak podstaw do zawieszenia i zawieszeni będą uwolnieni od jakiegokolwiek winy.

Zawieszonym urzędnikom p. Polakie-

wicz początkowo wstrzymał całkowicie pobyty, kiedy jednak sprawa oparła się o władzę nadzorczą (Urząd Ubezpieczeń) p. Polakiewicz wypłaca 50% poborów zawieszonym pracownikom.

Zemsta polityczna sanacji, narzędziem której jest p. Polakiewicz sięga dalej.

Zawieszonym urzędnikom z 50% poborów dokonywa się potrącenie, wbrew decyzji władz nadzorczych na rachunek ich należności w kasie (z tytułu pożyczek). W praktyce, niektórzy zawieszeni pracownicy nie otrzymują ani grosza.

Jest to krzyżące bezprawie, którego dopuszcza się p. Polakiewicz, w stosunku do zawieszonych pracowników.

W dniu wczorajszym został zwolniony przez p. Polakiewicza tow. Benkiel, radca prawny Kasy Chorych pow. Warszawskiego.

Zwolnienie tow. Benkiela, jest jeszcze jednym aktem zemsty p. Polakiewicza.

Kiedyż wreszcie nastąpi kres niszczeniu instytucji społecznych przez ich dzisiejszych wielkorządców w rodzaju p. Polakiewicza, b. sędziego sportowego Związku Piłki Nożnej we Lwowie.

ROZGARDJASZ W WARSZAWSKIEJ KASIE CHORYCH

Z Warszawskiej Kasy Chorych usunęto szereg pracowników wykwalifikowanych i na ich miejsce przyjęto wojskowych i cywilnych dyktantów, których jedyną fachową kwalifikacją było przyznawanie się do sympatii bebeczowskich i bebeczowskich.

Wyniki tej polityki p. Rożnowskiego nie dały długo na siebie czekać. Nieuczciwość i niezdarność nowoprzyjętych wytworzyła chaos i galimatjas niemal we wszystkich wydziałach.

Co robić?

Zaczęły się przesunięcia. Pan X., który okazał się niezdarnym w wydziale N., przesunięty został do wydziału M., a na

jego miejsce posadzono dawnego pracownika, jeszcze nie wydalonego i t. d. Przesunięcia te powiększyły tylko chaos i rozciągnęły go na wszystkie wydziały. Liczba reklamacji z dniem każdym się powiększa, a w wydziale rachuby tworzą się kilometrowe ogonki reklamujących.

Nie lepiej dzieje się w wydziale egzekucyjnym, który w czwartek dokonał bezprawnego zajęcia ruchomości u szeregu firm handlowych.

Niektóre firmy grożą wystąpieniem przeciwko Kasie na drogę sądową. Oto rezultat „radosnej twórczości” p. Prystora i jego podskakiwaczy.

Droga

*Gdy sny pod powiekami, niby kwiaty
gdy wstają ci, co zawsze zwyciężają,
idę drogą swą zwykłą — jednaką —
i sercem wciąż zasłaniać się trzeba
jak tarczą.*

*A tarcza jest jak lustro — wpłynęła
drżącym srebrem mającą dwa cele
niknące —
codziennie na rozstaju staje — cze-
kam z twogą
aż zgaśnie światło we mnie i na ho-
ryzoncie.*

Aleksander Maliszewski.

MINISTER A KRAWIEC

Z dniem 1-go października sędziowie Sądu Najwyższego obowiązani są urzędować w togach.

P. Minister Sprawiedliwości Car, wydał okólnik do sędziów, zawiadamiający, iż togi według opracowanego przez ministerium wzoru nabywać można w zakładzie krawieckim Zaremby, przy ul. Senatorskiej w Warszawie.

W kołach sądowych polecenie firmy „Zaremba”, jako jedynej, która otrzymała monopol na wyrabianie tog wywołało zrozumiałą sensację, zwłaszcza, że właściciel firmy p. Zaremba ma być podobno kuzynem Ministra Sprawiedliwości, p. Cara.

Czy to prawda?

P. MINISTER NIEZABYTOWSKI A PODATEK MAJĄTKOWY

Informują nas o następującym fakcie: Przy ustalaniu wysokości podatku majątkowego p. minister Niezabytowski podał wartość swego majątku na 314 tysięcy złotych.

Tymczasem Ministerjum Skarbu przeprowadzając kontrolę, oszacowało wartość majątku min. Niezabytowskiego na kilka milionów złotych.

Sytuacja pp. kontrolerów jest bardzo kłopotliwa, boć idzie tu o ministra, mającego za sobą poparcie konserwy, która ze swej strony jest trzonem poparcia dla Rządu.

A może informacja nasza jest mylna. Czekamy na wyjaśnienia.

MIN. SKARBU MATUSZEWSKI O PRZYSZŁYM BUDŻECIE

Kierownik Min. Skarbu Matuszewski udzielił wywiadu przedstawicielowi PAT-a o wytycznych, jakimi kieruje się Rząd przy układaniu budżetu na rok 1930 — 31.

Zasadą którą kierowano się przy układaniu budżetu, była ta, iż wpływy roku przyszłego nie przekroczą w globalnej sumie dochodów z roku bieżącego. Drugą zasadą jest zachowanie równowagi budżetowej. Nastąpić pewne przesunięcia w poszczególnych dochodach, gdyż np. — jak już obecnie wiadać — dochody z cel spadają.

P. kierownika Ministerjum ten objaw cieszy. Nie widzimy powodu do radości, ponieważ spadek dochodów z cel dowodzi tylko słabnącego tętna życia gospodarczego. Głównymi bowiem artykułami naszego przywozu są maszyny, chemikalia i półfabrykaty, potrzebne naszemu przemysłowi. Artykuły zbytku stanowią mały odsetek w całości naszego przywozu.

Dalej zapowiada p. Matuszewski ograniczenie inwestycji, pomimo, iż kraj i ludność potrzebują ich. Stanie się to jednak z konieczności, ponieważ w przyszłym roku czeka nas większa o kilkadziesiąt milionów spłata rat i procentów wierzycielom zagranicznym, a niżeli w roku bieżącym.

Wywiad sprawia wrażenie, iż w Rządzie zaczyna się sobie zdawać, iż w rozszerzającego się kryzysu gospodarczego. Niema już w nim ani jednego tonu „radosnej twórczości”, a cały zmierz do jednego celu „ściśnięcia pasa”.

DZIEŃ MŁODZIEŻY

TOWARZYSZE ZAPISUJcie SIĘ DO BIEGU ULICZNEGO MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ W WARSZAWIE!

W pierwszą niedzielę października, t. j. w dn. 6, z okazji „Dnia Młodzieży Robotniczej”, odbędzie się w Warszawie domowy bieg uliczny organizowany przez Warszawską Organizację Młodzieży Tow. Uniw. Rob., oraz Warszawski Robotniczy Sportowy Komitet Okręgowy. Trasa biegu wynosi około 3000 metrów i biegnie z boiska Skry, Okopowa, Leszno, Żelazna, przez Wolność, Okopową i z powrotem na boisko Skry.

Demagogia Magistratu Warszawskiego

Wczoraj rozesłał Magistrat komunikat w sprawie złożonego przez Blok Związków memoriału z postulatami ogółu pracowników miejskich.

Magistrat, mijając się z rzeczywistością, komunikuje, że sprawy pragmatyki dyscyplinarnej i ustawy o czasie pracy i t. d. zostały przez czynniki miejskie załatwione, w myśl interesów pracowników miejskich! Magistrat zaprzecza, jakoby były stosowane wobec organizacji klasowej i jej przywódców represje polityczne! Tego nie ukryją żadne demagogiczne enuncjacje Magistratu!

Magistrat zawiadamia, że odmawia jednorazowej zapomogi 50 proc. poborów miesięcznych dla pracowników, gdyż jakoby nie było pieniędzy na inwestycje! Poza marnotrawieniem grosza publicznego, notujemy jeszcze nadwyżkę budżetową 10 milionów złotych! Swoim komunikatem chce Magistrat

pozyskać opinie publiczną przeciw pracownikom miejskim! To się nie uda! Opinia publiczna wie jaki jest ten Magistrat! Najlepiej o tem świadczy fakt, że przeciw poczynaniom tego Magistratu zablokowali się prawie wszyscy pracownicy miejscy, którzy walczą i zwyciężają! Jakże mógł p. Szpotaniński, który publicznie mówił o swojej trosce o pracowników miejskich, dopuścić do ogłoszenia takiego komunikatu Magistratu. Czyż to licuje z jego oświadczeniami?!

Nakoniec musimy zaznaczyć, że Magistrat nie „akceptował” całkowicie odpowiedzi, jaką prezydent miasta udzielił Związkowi, gdyż oświadczenie prezydenta na Magistracie zostało podpisane tylko przez 6 członków Magistratu (!).

W sprawie oświadczenia p. prezydenta złożył tow. Jawnik Alter „volunt separatum” w imieniu zablokowanych Związków.

DALSZA AKCJA BLOKU ZWIĄZKÓW PRACOWNICZYCH MAGISTRATU

W dniu 17 b. m. odbyło się w lokalu przy ul. Wareckiej 7 zebranie delegatów Związku Prac. Kom. i Inst. Użytk. Publ. w Polsce, Oddział Warszawa II.

Powzięto następujące uchwały: „Wobec obecnego odpowiedzi Magistratu na memoriał Bloku Związków Prac. i ogólnego oburzenia pracowników miejskich, zebrani wyrażają gotowość do walki i oświadczają, że robotnicy są skłonni na każde wezwanie przystąpić do akcji strajkowej.

Zebrani oświadczają, że za ewentualne skutki zahamowania normalnego biegu pracy w instytucjach miejskich odpowiedzialność ponosi Magistrat, który swą polityką pogarszania praw, terrorowania pracowników i nieuwzględnienia postulatów Bloku Związków pracowników — pcha

pracowników do walki strajkowej, którą ci zmuszeni będą podjąć.

Zebrani, przyjmując z głębokim oburzeniem do wiadomości przesłanie prezesa Związku, tow. Wysockiego Władysława, do Góry Kalwarii, w celu uniemożliwienia mu pracy związkowej, kategorię protestującą przeciw temu i domagającą się od p. Prezydenta pozostawienia tow. tow. Wysockiego i Trenkera w tych instytucjach, w których dotychczas pracowali.”

Postanowiono również zwołać Nadzwyczajne walne zebranie wszystkich członków Związku, które odbędzie się w dniu 22 września r. b., t. j. (niedziele) o godz. 10 rano w siedzibie Związku, ul. Warecka 7.

POSEŁ DĄBSKI O SYTUACJI POLITYCZNEJ

Przedstawiciel Agencji Wschodniej otrzymał od posła Jana Dąbskiego, prezesa Stronnictwa Chłopskiego następujące oświadczenie o sytuacji wewnętrznej w Polsce:

Pomiędzy ogromną większością społeczeństwa a obecnym rządem względnie całym obecnym regimem — stwierdza poseł Dąbski — istnieje przepaść, która nie da się już zasympać żadnymi, choćby najdowcipniejszymi manewrami taktycznymi. Kto tę przepaść wykopał to rzecz ogólnie wiadoma. Na taki stan nie może sobie pozwolić żadne nawet najstarsze i najlepiej zorganizowane państwo, zwłaszcza w okresie powszechnego głosowania, powszechnego opodatkowania i powszechnej służby wojskowej. A dla Polski — w jej położeniu geograficznym i politycznym obecnie w przełomowym okresie polityki zagranicznej oraz w okresie kryzysu gospodarczego stan taki jest nieszczytnym. Obecny kryzys może być na drodze pokojowej zlikwidowany tylko przez radykalne posunięcia, a mianowicie przez zmianę nie tylko obecnego rządu,

a całego obecnego regim'u we wszystkich jego postaciach. Na jego miejsce winien przyszyć rząd przejściowy, złożony z rozsądnych i trzeźwych fachowców, zdających sobie sprawę z ciężkiego położenia Polski. Ten rząd przejściowy zdolny do spokojnej i rzeczowej współpracy z Sejmem, miałby w okresie budżetowym do załatwienia kilka ważnych i pilnych ustaw oraz budżet państwowy na rok 1930/31. Budżet ten jednak, o ile Polska ma kiedyś nareszcie wyjść ze stanu ekonomicznej degeneracji nie może się obracać w granicach 3 miliardów złotych, bo nas taki budżet jeszcze nie stać. Po załatwieniu budżetu, oświadcza poseł Dąbski przy końcu marca 1930 roku Sejm obecny powinien być rozwiązany a nowe wybory do Sejmu przeprowadzone powinny być w lecie 1931 roku bezstronnie, legalnie i uczciwie. Sądzę, że nowy Sejm, który napewno będzie wyrazem woli narodu, i który z rządem liczącym się z wolą narodu i z prawem znajdzie z pewnością drogę do lojalnej i harmonijnej współpracy.

CO WOLNO „CHŁOPSKIEJ PRAWDZIE” NIE WOLNO „POBUDCE”

TOW. NIEMYSKI SKAZANY NA 6 MIESIĘCY TWIERDZY

Onegdaj Sąd Okręgowy rozpatrywał niezmiernie ciekawą i charakterystyczną sprawę: jedną z licznych spraw „Pobudki”.

Na ławie oskarżonych zasiadł tow. red. Stanisław Niemyski, oskarżony z art. 132 i 129.

Przedmiotem oskarżenia był artykuł umieszczony w „Pobudce” p. t. „Wsi spokojna, wsi wesoła” — art. będący jedynie zbiorem szeregu informacji o bójkach, pobiciach i poranieniach różnych członków P. Zaw. robotniczych rolnych przez różnych dziedziców lub ich rzadców.

Informacje te przedrukowane zostały całkowicie z „Chłopskiej Prawdy”, w

którem to piśmie od szeregu miesięcy wiadomości takie umieszczane były pod rubryką „Zbrodnie obszarników i ich sługusów”.

Obrońca adw. tow. Litauer podkreślił przedewszystkiem fakt, iż tow. Niemyski nie mógł przypuszczać, że co wolno podać w jednym przez siebie redagowanym piśmie (tow. Niemyski jest bowiem redaktorem odpowiedzialnym zarówno „Chłopskiej Prawdy” jak i „Pobudki”) tego nie wolno wydrukować w drugim.

Tow. Litauer zwracał uwagę w swoim przemówieniu na fakt niezwykle ciekawy, iż św. radca Krieger, przedstawiciel Komisarjatu Rządu w przemówieniu swem zaznaczył, iż „Pobudka” wprowadziła u siebie system cenzury prewencyjnej, pierwszy i jedyny wydrukowany numer przesyłając do cenzury.

Wobec tego, iż tow. red. Niemyski sam przesłał do władz zapytanie, czy treść numeru nie jest przestępstwem — byłoby rzeczą potworną karać go za jego własną lojalność w stosunku do władzy.

Sąd skazał tow. red. Niemyskiego na 6 miesięcy twierdzy.

W motywach podkreślono, iż wyrok jest wywołany treścią artykułu: Sąd dopatrywał się w niej dzięki zgromadzeniu szeregu faktów chęci podburzania jednej części ludności przeciwko drugiej.

I. K.

LISTY Z GENEWY

ROZEJEM CELNY A POLSKA

(od naszego specjalnego wysłannika)

Genewa, 17 września.

Sekretariat Ligi Narodów pełną parą pracuje nad ułożeniem międzynarodowego traktatu o zawieszeniu zmian celnych, a głównie zwyczaj celnych na przeciąg 2 — 3 lat, z datą dn. 20 listopada 1929 r. Propozycja Belgów Hymansa, poparta przez Anglika Grahama, zaczyna przybierać kształty realne. Jak już donosiłem, Francja przyłączyła się do tej propozycji i wspólny wniosek belgijsko - angielsko - francuski omawiany jest w drugiej Komisji.

Projekt „rozejmu celnego“, podczas którego mają nastąpić dalsze rokowania międzynarodowe i po którym spodziewane jest trwale porozumienie celne jeżeli nie całej kuli ziemskiej, to przynajmniej Europy, zaszczylił wiele państw i sprawił je w zaskakujące. Polska, narówni z kilkoma innymi państwami nowopowstałymi, znalazła się w wyjątkowo trudnej sytuacji.

Sprawa, która wydaje się dość prosta dla krajów o starej kulturze przemysłowej i handlowej, o ustalonych formach polityki celnej, jest bardzo trudnym zagadnieniem dla krajów o jeszcze nie całkiem wyraźnej i pewnie zakreślonej polityce gospodarczej, szczególnie dla krajów o strukturze przeważająco rolniczej.

Nie jest rzeczą przypadkową, że wniosek o „rozejmie celnym“ wyszedł z łona państw uprzemysłowionych i finansowo dobrze sytuowanych. Belgia i Anglia są krajami względnie wolnego handlu zagranicznego, o taryfach celnych, obejmujących stosunkowo niewiele produktów. Są to jednocześnie kraje ekspansji przemysłowej i finansowej, kraje szukające rynków zbytu dla swoich produktów przemysłowych i finansujące inne kraje, dążąc do podniesienia ich siły nabywczej. Francja, kraj już bardziej rolniczy, ale o rolnictwie stabilizowanym i mocno panującym nad wewnętrznym rynkiem zbytu, coraz bardziej upodabnia się swoim sąsiadom — Anglii i Belgii. Niemcy przemysłowe łączą się w tym wypadku z zachodnimi krajami, chociaż interesy rolnicze utrudniają międzynarodową sytuację przemysłu niemieckiego, szczególnie, jeżeli chodzi o Wschód Europy. Rokowania polsko - niemieckie, trwające tyle już lat bez skutku wskutek egoistycznej, upartej polityki prohibicji celnej dla produktów rolniczych, są tego najlepszym dowodem.

Kraje wschodnio-europejskie, kraje, które powstały po wojnie lub zmieniły swe granice, kraje stare, jak Włochy, które dopiero znajdują się na drodze do uprzemysłowienia — są jeszcze w stanie stabilizacji stosunków gospodarczych i ustalenia oblicza ekonomicznego. Te kraje, siłą rzeczy, niezbyt chętnie podejmują myśl o rozejmie celnym już za 2 miesiące. Nie są jeszcze doń przygotowane.

O specjalnych trudnościach polskich już parę słów powiedziałem. Jesteśmy bardziej od innych zaskoczeni i mści się na nas opieszałość w ustaleniu naszej taryfy celnej i w ułożeniu dla Państwa programu polityki gospodarczej i stosunków z zagranicą. Lawirowanie rządu między przemyśłem a rolnictwem, rywalizacja wewnątrz przemysłu (Lewiatan a Górny Śląsk!), swoisty etatyzm, mający specyficzne cele na oku a ostatnio tajemniczość narad rządowych w sprawie taryfy celnej, usunięcie Sejmu od udziału w omawianiu sytuacji gospodarczej — wszystko to wytworzyło atmosferę niepewności i niejasności, która nie da się skryzłalizować w ciągu dwóch miesięcy. Jeżeli rozejm przyjmujemy — przyjmujemy go w warunkach dla nas niewygodnych. Jeżeli odrzucimy — staniamiśmy wprost silnym bardzo i wpływowym prądem, którym ostatecnie się nie będziemy w stanie.

Znana jest maksyma, bardzo już stara, że zła polityka wewnętrzna, utrudnia politykę zagraniczną i osłabia państwo nazewnątrz. W nowoczesnych, powojennych warunkach współżycia międzynarodowego, kiedy sprawy gospodarcze i wzajemne stosunki ekonomiczne narodów, rozstrzygający czynniki wpływają na całą bieg życia międzynarodowego, maksyma ta powinna być rozszerzona. Zła wewnętrzna polityka gospodarcza, brak linii wytyczonej i programu ekonomicznego, utrudnia stosunki gospodarcze ze światem i powoduje złą zagraniczną politykę ekonomiczną. Polska dzisiaj, niestety, mimo wielkiego postępu, który już poczyniła od 11 lat, jest klasycznym przykładem na potwierdzenie tej maksymy.

J. S.

Piekarnia czy Kryminal?

B. B. S. jako piekarz

rawski, z pensją około 1200 zł. miesięcznie!

Nic dziwnego, że chleb jest zepsuty. Na 8 istniejących pieców są tylko 2 czynne. Zaangażowanych jest 3 piekarzy. Ekspedycja zajmuje się 3 ludźmi — a nad nimi jest jeszcze jeden kierownik i jeden magazynier, niewiadomo po co? Trzeba tu nadmienić, że pomimo tak licznej personelu ginie podobno dziennie od 200 — 300 bochenków chleba. Ekspedycja do sklepów i punktów przeznaczenia, np. szpitali miejskich, odbywa się nieterminowo i nieregularnie.

Do rozwożenia tych kilku tysięcy kilo pieczywa posiada piekarnia 19 samochodów, z których czynnych jest 16 a zatem i 16 szoferów, i 16 konduktorów i 3 inkasentów! Nad szoferami jest mechanik i jego pomocnik. Rozwózka chleba oczywiście kosztuje bajonkie sumy, tym więcej, że punkty sprzedaży i sklepy, których jest razem około 120 nie chcą tego chleba przyjmować, wzgl. odbierają najwyżej po 3—4 bochenki — jakkolwiek za sprzedaż daje im piekarnia po 5 gr. rabatu.

Równocześnie z piekarnią mechaniczną piecze dawna piekarnia M.Z.Z. W. przy ul. Olesińskiej! Notujemy tam również jednego majstra piekarskiego, dwóch ekspedytorów i jednego kierownika. Razem personelu piekarskiego jest tu około 15 osób, a zliczwszy z nim personel piekarni mechanicznej, otrzymamy 95—100 osób, zatrudnionych przy wypieku 4½ tys. kilo chleba i około 30.000 bułek (piekarnia przy ul. Olesińskiej)! Wszystko to są oczywiście przyjaciele i ludzie „swoi“ p.p. Szpotkańskiego i Jaworowskiego.

A jak się oni „dowcipnie“ urządzają! Przy rozwózce, ażeby jeszcze

więcej zmarnować pieniędzy publicznych, jadą najpierw próżnymi samochodami do piekarni przy ul. Olesińskiej, ładują bułki, wracają z jednego kranca miasta (Mokotów), na drugi (Wola), tam dopiero zabierają chleb i wyjeżdżają do punktów przeznaczenia!

Kontroli nad przypiekiem prawie nie ma żadnej. Za 100 kilo maki żytniej wypieka się około 134 kilo chleba. Winien być wobec tego remanent 34 kilo. Gdzież on się spodziewa? Dochodzą nas bowiem skargi, że remanent raz większy, raz mniejszy — ginie. Ale coż to interesuje panów z B. B. S., to bałaganka!

Jedną ze starych piekarni M. Z. Z. W., położoną przy ul. Burakowskiej 17, jest od 4 miesięcy nieczynna. Nie wiadomo dlaczego dotychczas jej nie sprzedano? Dochodzą słuchy, że to podobno p. Szpotkański wstrzymuje tę sprzedaż, gdyż kazał traktować z dwiema firmami, które zdaniem kompetentnych osób nie zasługują na zamówienie. A Magistrat wciąż jeszcze płaci za tę piekarnię i komorne i telefon.

Z piekarnią miejską, mechaniczną stało się tak, jak to się stało wogóle z wszystkimi imprezami BBS. Najpierw wielka wrzawa: p.p. Jaworowski i Szpotkański są dobroczyńcami proletariatu, bo wybudowali piekarnię! Potem już po cichu sadzą ją około tego korytka „swoich“ najbliższych na żerowisko. Po pewnym czasie proletariatu przeciera oczy i stwierdza że go oszukano, że BBS. żywi się bez skrępowań jego kosztem!

Miejska Piekarnia Mechaniczna jest nadzwyczaj potrzebna, ale trzeba ją wyrwać ze szponów B. B. S., gdyż ci panowie doprowadzą i piekarnię i wszystkie z nią związane nadzieje proletariatu do ruiny!

O. C.

PRZEGLĄD PRASY

„Śmieszna polska nędza“...

Słowa te Żeromskiego przypominają się mimowolnie, gdy się czyta prasę sanacyjną o wydarzeniach z dni ostatnich.

Oto „Głos Prawdy“ nadrabia miną i stylem sanacyjno - biblijnym, pisze, że rząd p. Światalskiego nie pada się do dymisji, gdyż nie został pobity na polu, ani zmuszony do kapitulacji. Ale rząd p. Światalskiego wcale nie stanął jeszcze do „boju“, nie ukazał się jeszcze nawet Sejmowi. Ale jeśli idzie o moralny kredyt w społeczeństwie, to rząd p. Światalskiego jest już gruntownie pobity.

Oto „Przedświt“ pisze o klęsce „szarej eminencji“, jak nazywa Stanisława Thugutta. Miała niby być rewolucja ale zabrakło prochu, wobec czego „akcja rządowa jest ułatwiona i zamaskowana opozycjonistami musząc ustąpić i z tych pozycji, jakie zajmują obecnie“. Cała ta pisanina niema oczywiście ani krzty sensu. Centrolew, rewolucja itp. majaczyły się chorym umysłem bebesowym. O jakie pozycje chodzi organowi B. B. S. i na które ostrzy sobie apetyt — trudno odgadnąć, a jeszcze mniej: czemu „zdemaskowała się“ opozycja.

Istnie „sanatorium moralne“!

Oto „Polska Zbrojna“ nazywa hasło powrotu do demokracji parlamentarnej — pustym dźwiękiem. Jak dla kogo. Dla nas jest ono pełne treści. Ale kto w demokracji parlamentarnej widzi odanie pełni władzy Sejmowi, kto nie widzi nic ponad konwentykde i kombinacje partyjne, kto nie widzi, że obecny system rządów jest o wiele szkodliwszy i niebezpieczniejszy dla Państwa od ujemnych stron demokracji parlamentarnej — ten powinien pisać o sprawach wojskowych, a nie politycznych. Organ wojskowy zapewnia przytem, że „Rząd nie ustąpi, a więc ustąpić wy“ (t. j. opozycja, czy tylko lewica). Ano pięknie, ale niech się organ wojskowy nie pyszni wyższością swych teorii polityczno - społecznych. Głosi on zasadę pospolitego gwałtu i przemocy fizycznej, a nie takie czy inne teorie ustrojowe.

Oto półsanacyjny „Kurier Polski“ nazywa pustymi frazesami twierdzenie, że masy są przywiązane do demokracji, że należy je wciągać do akcji społecznych i t. d. Jako dowód przytacza fatalną gospodarkę warszawskiej Rady Miejskiej i Magistratu, gdzie nierobstwo i gnuśność świecą orgie, a przeciw demokracji odsunięta od Sejmu powinna by się skupić do pracy w samorządzie.

Trafiał jak kulą w płot! Przytoczył przykład obalający właśnie jego twierdzenie. Bo gdzież ta demokracja w Magistracie warszawskim? Czy N.-D. Ch.-D., B.B.S. i B. B. mogą uchodzić za demokrację? A wszak na nasze żądanie rozwiązania Rady miejskiej władze pozostają głuche. Właśnie stosunki na Ratuszu warszawskim przemawiają na korzyść zbawczego wpływu demokracji.

„Gazeta Warszawska“ podaje tragicomiczną wiadomość, iż w małej miejscowości w Wielkopolsce, w Murwanach Goślinach, stanęło do wyborów 6 radnych aż... 7 list. Taki jest skutek zwalczania „partyjnictwa“ przez sanację.

Śmieszna polska nędza.

B.

Co słyhać na świecie?

PROCES HELSMANA.

W procesie o ojcoobójstwo, toczącym się po raz drugi w Instrukcji, przeciwko studentowi z Rygi Helsmanowi nastąpił wczoraj nieoczekiwany zwrot. Trybunał uchwaliał odrzucić rozprawę, ponieważ orzeczenie wydziału medycznego uniwersytetu w Instrukcji nie uwzględniło faktu krótkowzroczności oskarżonego.

WYBUCH KRAKATOA.

Z Batavji donoszą, iż wczoraj popołudniu wulkan Krakatoa wznowił swą działalność. Na wyspie dały się odczuć silne wstrząśnienia podziemne, po których następowały wybuchy, dochodzące do 150 metrów wysokości.

CZY SAMOPOMOC SZKLARZY?

Od kilkunastu dni grasuje po Londynie niewysłędzona dotąd banda, która niewiadomo w jakim celu wybija szyby wystawowe w sklepach. Pomimo wysiłków policji i właścicieli sklepów, sprawców wyryków nie można ująć. Według zebranych przez Scotland Yard danych, w ostatnich 3-ch dniach rozbito przeszło 800 szyb wystawowych nie tylko w centrum, ale i w okolicach. Stwierdzono dalej, że rozbijanie szyb odbywa się prawie jednocześnie w kilku punktach miasta, dlatego też wydaje się wykluczonem aby tłuka szyby jedna i ta sama osoba. Wszystkie szyby są rozbijane mniej więcej na wysokości wzrostu rosnącego mężczyzny.

NOWA DZIELNICA ROBOTNICZA W WIEDNIU

Wiedeń, we wrześniu.

(Korespondencja własna).

„Burmistrz wiedeński ma w niedziele inne czynności do spełnienia, aniżeli błogosławić broń i wojnę domową. On w dniu świątecznym otwiera nowe domy mieszkalne, dzieła opieki społecznej i służy postępowi dobra społecznego!“

Temi słowy burmistrz Wiednia tow. Seitz zainaugurował otwarcie nowego kompleksu domów mieszkalnych w jednej z najbiedniejszych dzielnic Wiednia, gdzie doniedawna nędza, głód i zbrodnia były ukrywane przed okiem zwiedzających Wiedeń cudzoziemców. Dzielnica ta nazywa się Erdberg! Ież w tej nazwie mieściło się krzywdy, łez, tragedii, nieszczęść! Do niedawna była to dzielnica najbiedniejszego proletariatu wiedeńskiego, przytułek bezdomnych, bezrobotnych pariasów, schronisko różnych szumowin, w kryjówkach przeludnionej i zaniedbanego przedmieścia łatwiej mogły ujść u wagi stróżów bezpieczeństwa, a w podziemnych labiryntach kanału Dunaju znajdowały nieraz nocne ukrycia.

Blok 75 okazałych, architektonicznie imponujących budowli w stylu nowoczesnym wśród pięknych planów, arcydzieł wiedeńskiego ogrodnictwa, stanowi obecnie pokątną część nowego postępowego Wiednia. Grunt dzielnicy obejmuje 49.500 m², przestrzeń zabudowana 18.770 m², t. j. nie dużo więcej aniżeli ¼ część całego gruntu. Reszta przestrzeni użyta została na podwórza ogrodowe, skwery, promenady, boiska, kapiełiska drogi. Wszędzie ławeczki, altanki i gdzie wzrokiem sięgniesz zieleń i kwiaty.

Ogółem w tych domach znajduje się 1097 jedno, dwu, trzy i cztero - pokojowych mieszkań. 30 magazynów o wykwinnych portalach, 4 pracownice, duże ambulatorium kasy chorych, bezpłatna klinika dentystyczna dla dzieci, wielki zakład freblowski z salą o 400 miejscach dla dzieci, 4 dużymi salami naukowymi, ogromnym tarasem i boiskiem oraz wielu ubocznymi ubikacjami, wielka sala biblioteczna i czytelnia, sala teatralna, centralny zakład dla prania bielizny, urządzone wedle najnowszych wymagań techniki i t. d.

Mieszkania wyposażone są w wszelki komfort nowoczesny, większość zaopatrzona w balkony lub łóża, a mieszkańcy spółzawodniczą z sobą w przystrajanu mieszkań w zieleń i kwiaty. Do każdego pokoju

dochodzi bezpośrednie powietrze i słońce.

Ogromne podwórza (powierzchnia jednego dochodzi do 4.000 m²) o bificie ozdobione krzewami, młodemi drzewkami i kwiatami, a pośród nich opalone dzieci robotników ugnają wesoło, pluskają się w kryształowej wodzie czystościutkich basenów, lub bawią się ochoczo, zdala od zgiełku, kurzu i niebezpieczeństwa, pod dozorem starszych.

Owacje dla burm. Seitz'a i dla zarządu miasta z okazji otwarcia tej nowej kolonii w ubiegłą niedzielę nie miały granic. Bardzo wzruszający był moment, gdy drobne dzieci wręczyły Seitzowi kwiaty z własnych ogródków i chórem podziękowały za wszystko, co dla nich stworzył. Na twarzy 60-letniego Seitz'a, który będąc nauczycielem z zawodu, ogromnie dzieci lubi, widać było głębokie wzruszenie i łyzy prawdziwego szczęścia. Domy te już od 2 lat są zamieszkałe, a w murach ich już nawet 91 młodych obywateli ujrzało światło dzienne.

Dotychczas gmina wybudowała tu z funduszu podatku budowlanego 40.000 nowych mieszkań, mieszczących w sobie 220.000 osób różnych zawodów. W roku bieżącym ma nastąpić wybudowanie dalszych 20.000 mieszkań. Wobec takiego tempa pracy rzecz można, że w niedalekiej

Kronika polityczna

BYŁO DO PRZEWIDZENIA.

Dziś lub w najbliższych dniach ma się ukazać artykuł Marszałka Piłsudskiego. Artykuł — jak słyszeliśmy — ma omówić sposoby uczynienia prac budżetowych rzeczowemi i racjonalnymi.

ZMIANY W MIN. SKARBU.

Dowiadujemy się, że w najbliższych dniach ma nastąpić mianowanie p. Juliana Kulskiego, naczelnika wydziału w Min. Skarbu, na dyrektora Departamentu Akcyz i Monopoli. Stanowisko to zajmował p. Krahelski, który został mianowany dyrektorem Monopoli Spirytusowego.

REFORMA PISM SANACYJNYCH.

Krąży słuchy o zreformowaniu prasy sanacyjnej. Rzecz polega na tem, że w miarę, jak w bujnej fantazji p. Polakiewicz mnożą się brygady sanacyjne, w tej samej mierze ubywają czytelnicy (w rzeczywistości, nie w fantazji) prasy sanacyjnej.

Pomyślano więc o reformie. Pono ma

przyszłości kwestia mieszkaniowa będzie rozwiązana. Dlatego też słusznie zaznaczył w swem przemówieniu Seitz, że każdy obywatelnemu obserwator, wszyscy przedstawiciele zagranicy, bez względu na przynależność partyjną wyrażają się z wielkim uznaniem i podziwem dla dzieła magistratu wiedeńskiego. Wszelkie zakusy „Heimwehrow“ obalenia konstytucji w Austrii, a szczególnie odebrania Wiedniowi autonomii, nie mogą odnieść żadnego skutku, ponieważ siła brutalnej zlepionej z różnych żywiołów burżuazji, „Hakenkreutzlerów“, „Frontkämpferów“ i t. p. „Hahnenschwänzlerów“, stojących na żołądziej międzynarodowego kapitalizmu, przeciwstawia się zwarta, jednomyślna siła proletariatu wiedeńskiego, służąca jednej idei, wierząca swoim przywódcom, przeciwstawia się siła moralna socjalistycznych przywódców, świadomych celu i z dumą spoglądających na powodzenie swej kilkuletniej niezmordowanej pracy.

Ta siła moralna musi podzielać uspakajającą na żądnych krwi przeciwników i wywołać ogólne opamiętanie, po którym może nastąpić rozwiązanie wewnętrzne Austrii.

S. Z.

P. S. Ilustracje przedstawiające kilka nowowytbudowanych domów na str. 6-ej.

nastąpić połączenie trzech pism „Głos Prawdy“, „Epoki“ i „Polski Zbrojnej“. Według innej wersji ostatnie dwa pisma mają ulec zamknięciu, a pozostanie tylko Głos tak zw. Prawdy.

POWRÓT MIN. ZALESKIEGO DO WARSZAWY.

Wczoraj wieczorem powrócił do Warszawy drogą na Paryż minister spraw zagranicznych, p. Zaleski, w towarzystwie dyrektora gabinetu p. Szumlańskiego.

NASZA RUBRYKA

o poszukiwaniu pracy

Student, po powrocie z Francji udziela lekcji i korepetycji francuskiego. Telefon 272-88, do 10 rano i między 3 — 5.

Lekcji francuskiego, literatury, gramatyki, konwersacji udzielam. Dyplom „Etudes Supérieures“ Uniwersytetu Paryskiego (Sorbonny). Telefonować 417-93, trzecia — piąta.

Biegła maszynistka poszukuje posady etatowej lub na godziny. Telefon 195-58.

TELEGRAMY

KONFERENCJA 5 MOCARSTW W SPRAWIE ROZBROJENIA NA MORZU

Nowy York, 20 września. (A. W.). Koła rządowe Waszyngtonu przyjęły z dużym zadowoleniem fakt rozesłania przez Anglię zaproszeń na styczniową konferencję pięciu mocarstw w sprawie rozbrojenia na morzu, mimo, iż dotychczas inicjatywa spoczywała w rękach Hoovera. Jak słychać konferencji przewodniczyć będzie MacDonald. Z ramienia Stanów Zjednoczonych w konferen-

cji weźmie udział sekretarz stanu Stimson, względnie sekretarz stanu Hughes. Rokowania angielsko - amerykańskie w kwestji ustalenia ogólnego tonażu, oraz ilości jednostek bojowych obu flot, są na najlepszej drodze. W rokowaniach amerykańsko - angielskich nie były jednak dotychczas poruszane cyfry ogólnego tonażu flot: francuskiej, włoskiej i japońskiej.

WSPÓŁPRACA POŁUDNIOWO-AMERYK. REPUBLIK

Genewa, 20 września. (PAT). Przedstawiciele krajów południowo - amerykańskich zebrał się dziś popołudniu w celu kontynuowania rozpoczętych narad w sprawie inicjatywy delegata chilijskiego Villegasa, wysuniętej na marginesie obrad Ligi Narodów, mającej na celu nawiązanie jaknajściślejszej łączności między krajami południowo - amerykańskimi. Proponowane jest zwoływanie corocznie, najczęściej w Genewie, zebrań przedstawicieli wszystkich republik południowo - amerykańskich, na-

wet tych, które nie są obecnie reprezentowane w Lidze Narodów, w celu omawiania specjalnych interesów państw południowo - amerykańskich. Poza tym rozpatrywany jest plan utworzenia trzech komisji, mających na celu kontynuowanie podjętych w ostatnich dniach wysiłków. Komisje te miałyby się zajmować sprawami: kolejności udziału państw południowo - amerykańskich w Radzie Ligi, dalej sprawami gospodarczymi i politycznymi.

ZAOSTRZENIE SYTUACJI POLITYCZNEJ W CZECHOSŁOWACJI

Praga, 20 września. (PAT). Na pozór spokojna sytuacja wewnętrzna - polityczna uległa ponownemu nader silnemu zaostreniu, grożącemu nawet nowymi wyborami parlamentarnymi. Powodem zaostrenia tego nie jest tym razem sprawa ustosunkowania się do koalicji rządowej słowackiego stronnictwa ludowego w związku z procesem Tuki, lecz mianowanie posła Viskovsky'ego ministrem obrony narodowej, który to fakt uważany był początkowo za dowód konsolidacji stosunków w koalicji rządowej. Jak się okazuje, mianowanie Viskovsky'ego odbyło się, bez uprzedzenia stronnictwa koalicyjnych, na podsta-

wie porozumienia pomiędzy premierem Udržalem i prezydentem Masarykiem. Akt nominacyjny nosi datę 16 b. m., podczas gdy koalicja dowiedziała się o tem dopiero 18 b. m. Faktem tym zaskoczone zostały stronnictwa koalicyjne, głównie jednakże katolicki ludowy czeski, drugie co do liczby mandatów stronnictwo w koalicji rządowej. Stronnictwo to protestuje przeciwko tego rodzaju postępowaniu, dowodząc, że przez uzyskanie nowego fotelu ministerjalnego wzmacniają agrariusze swą już i tak zbyt daleko posuniętą supremację w rządzie.

PRZED NAWIĄZANIEM STOSUNKÓW ANGIELSKO-ROSYJSKICH

Londyn, 20 września. (PAT.). Dziś rozeszła się w Londynie pogłoska, że delegatowi sowieckim, który przybył ma w środę do Londynu, celem odbycia konferencji z Hendersonem w

sprawie procedury nawiązania stosunków brytyjsko - sowieckich, będzie zastępca komisarza ludowego spraw zagranicznych Karachan.

STRASZNY WYBUCH MINY

Paryż, 20 września. Donoszą z Metz, iż dzisiaj przed południem na robotach prowadzonych przy budowie kanału na Mozeli, wydarzył się straszny wypadek. Mina założona celem wysadzenia pewnego odcinka gruntu, eksplodowała przewczesnie. Skutki eksplozji były straszne. W pierwszej chwili

nie można było zorientować się czy 12 robotników, którzy w tem miejscu akurat pracowali, zostało zabitych, czy też ziemia przysypała ich zupełnie. Po odkopaniu zasypanych okazało się, iż dwóch z nich poniosło śmierć a 10 oprócz ogłuszenia nie doznało żadnych obrażeń.

KILKUDNIOWA SESJA REICHSTAGU

Berlin, 20 września. (PAT.). Konwent senjorów w myśl wniosku rządowego postanowił zwołać Reichstag na poniedziałek 30 b. m. Sesja będzie trwa-

ła tylko kilka dni i poświęcona będzie sprawie reformy ubezpieczeń od bezrobocia.

Z SĄDÓW

SPRAWA WÓJCIKA

3-CI DZIEŃ ROZPRAWY.

Spodziewany na wczoraj wynik rozprawy jak również zapowiedziane przemówienia stron stały się znakomitym magnesem dla publiczności, która przybyła jeszcze w większej ilości niżli dni poprzednich. Posiedzenie rozpoczęła

zdyskwalifikować św. Cebrowskiego. Mało poważny temat pytania, rzecz prosta, nie wywołał poważnego nastroju na sali.

Znów kodeks Bozewicza.

Przed zamknięciem przewodu sądowego prokurator Grabowski prosił o możliwość powoływania się w swem przemówieniu na słynny kodeks Bozewicza co oczywiście spotkało się z zadowoleniem pewnej części publiczności.

Mowa prokuratora.

Przemówienie swe prokurator rozpoczął od ubolewania że obrona przejawia chęć wprowadzenia elementów politycznych.

Słowa... niedozwolone.

„Padły słowa jakie wogóle padać nie powinny. Słyszeliśmy nazwiska bez możliwości sprawdzenia, skąd jakieś wersje pochodzą. Wydano opinie o tem, czemu tylko historia ma prawo nadać miano” — oświadczył prokurator z patosem.

Opar polityczny.

„Poza tym oparem politycznym nie mogę doszukać się osoby Wójcika” — martwił się dalej prokurator Grabowski, przechodząc do szczegółowej oceny osoby oskarżonego.

Uczciwy neurastenik.

Zdaniem prokuratora, Wójcik jest człowiekiem bezwzględnie uczciwym lecz neurastenikiem, pełnym upornej bujnej wy-

braźni. Gdy wziął rewolwer do ręki, czuł zapewne że strzeli.

Sklonność do przesady.

Prokurator widzi przesadę zarówno w opisie „dobijania się” jak i w opisie sceny „najsicia”.

Rycerskość.

Z całą rycerskością natomiast prokurator wyraża się o Wójcikowej, o której jest zdania, że się skaleczyła sama, chwytając za szablę.

Nie mam dość słów uznania.

„Postąpiła jak żona i kobieta, stanęła w obronie tego z którym związała swój los” — oświadczył prokurator — „nie mam dla niej dość słów uznania”.

Może mnie pobija.

„Wójcik — stwierdził prokurator — działał w stanie silnego zdenerwowania. Urolił sobie, że a nuż go pobija, może zastukał za mocno, może zbyt energicznie weszli. O przekroczeniu obrony koniecznej mowy nie ma, oskarżam go z art. 49 453 cz. I za usiłowanie zabójstwa w stanie afektu. Oskarżam go również i z art. 532 o znieważenie 36 p. p.

Ponieważ adw. Paschalski oświadczył, że z powodu spóźnionej pory, przemawiać nie może, sąd zarządził przerwę do dziś, do godz. 10 rano.

L. K.

Robotnicy popierają swoje pismo

Wiadomości Z CAŁEGO KRAJU

BRZEŚĆ N. BUGIEM BEZPRAWIA WŁADZ

15 września r. b. o godz. 11 rano miała się odbyć w Brześciu uroczystość odsłonięcia sztandaru Kom. Pow. P. P. S. Na uroczystość zaproszono przedstawicieli związków zawodowych i pokrewnych partij socjalistycznych. O mającej się odbyć uroczystości powiadomiono starostwo, ponieważ niedawno starosta brzeski pociągnął do odpowiedzialności T. U. R. i skazał na karę zł. 25. — za urządzenie zebrania bez zezwolenia.

Na uroczystości odsłonięcia sztandaru zjawili się przedstawiciele władz: naczelnik bezpieczeństwa p. Konarzewski i kierownik komisariatu asp. Pankiewicz. P. Konarzewski zakomunikował

przewodniczącemu, że w uroczystości mogą brać udział tylko członkowie partji, posiadający legitymacje, wszyscy inni nie mają prawa być w lokalu i że on (t. j. p. Konarzewski) wszystkich wylegitymuje.

Podniosły się protesty. Przewodniczący starał się wyjaśnić tym biurokratycznym kacykom, że jest to bezprawie. Nic jednak nie pomogło. P. Konarzewski jako reprezentant „silnej władzy”, nie ustąpił.

Przewodniczący musiał uroczystość odłożyć, stwierdzając bezprawne postępowanie władz.

PABJANICE

ZATARG W PABJANICKICH ZAKŁADACH WŁÓKIENNICZYCH

W fabryce tej już od dłuższego czasu dzieją się niedopuszczalne rzeczy. Robotnicy traktowani są ze strony administracji fabrycznej jaknajgorzej i stosowany jest wobec nich straszny wyzysk. Zarobki robotników, a w szczególności w tkalni, wynoszą zaledwie nieco więcej niż połowę tego, co powinni robotnicy zarabiać. Ostatnio fabryka wywiesiła ogłoszenie, że z dniem 23 b. m. tkacze, pracujący przy jedwabkach, będą mieli płacę obniżoną o 15 gr. na metr, oraz że będą obowiązani pracować na 2-ch krosnach. Wobec tego, że są to specjalne roboty, przy których, według opinji robotników, nie są oni w możności pracować na 2-ch krosnach — robotnicy na odbytem zebraniu postanowili zastrajkować, na znak protestu, nie godząc się na proponowane przez fabrykę warunki i obniżenie płacy.

Po wybuchu strajku w dniu 17 b. m. odbyło się ogólne zebranie strajkujących w lokalu Klasowego Związku włókienniczego, na którym tów. Szczerkowski i Raszpła zreferowali sprawę zatargu i stanowisko Związku Klasowe-

go. Po dłuższej dyskusji, w której zabierał głos szereg robotników, jak również i przedstawiciel Związku „Praca”, postanowiono jednogłośnie odrzucić warunki, proponowane przez fabrykę i wybrać komisję, składającą się z 9-ciu osób, której powierzono kierownictwo akcji.

Również w tkalni p. Trzepadka wybuchł strajk z powodu obniżania płac i złego traktowania robotników. Robotnicy domagają się, aby zostali uregulowane stawki tkaczy i aby fabryka traktowała robotników w ludzki sposób.

Robotnicy nie chcą dalej znosić tego stanu rzeczy. Kapitałisci, korzystając z bezrobocia, nie liczą się wcale ze słusznymi żądaniami robotników i w ten sposób prowokują załagry i strajki.

Jedynym wyjściem z tego położenia jest masowe organizowanie się robotników w Klasowym Związku Włókienniczym i solidarna walka wszystkich włóknarzy w obronie postulatów robotniczych.

PINSK

KUPOWANIE POSAD W KASIE CHORYCH

Jeden z członków B. B. S. w Pińsku złożył do prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Pińsku doniesienie o pobieraniu pieniędzy przez dygnitarzy B. B. S. za przyjmowanie na posadę w Kasie Chorych. Otóż okazuje się, że prezes B. B. S. pobiera po 200 zł. za przyjęcie na posadę do Kasy, w której komisarzem jest słynny bebesowiec Eljasz Herman. Pieniądze te przeznaczone są na zapłacenie bebesowskiego lokalu.

Od p. Kozłowskiego, zamieszkałego przy ul. Kotlarskiej, wzięto 200 zł.; również miał wpłacić 200 zł. p. Drużyński, syn popa. W wypadku gdyby p. Kozłowski nie otrzymał posady, zastrzeżono mu, że pieniądze otrzyma z powrotem.

Sprawa ta była omawiana na posiedzeniu B. B. S. w końcu sierpnia.

Fakty powyższe mówią same za siebie.

Nadmieniamy, że działalność komi-

sarza Kasy Chorych w Pińsku jest do brze znana Okręgowemu Urzędowi, który posiada dowody wysoce kompromitujące p. Hermana, ale nie wyciąga z tego żadnych konsekwencji.

LWÓW

SPRAWA ZATARGU W TEATRACH MIEJSKICH

Na posiedzeniu Rady przybocznej referent w kwestji zatargu w teatrach dr. Brzeski zakomunikował, że gmina oddała sprawę do Sądu polubownego, stawiając wniosek o bezwzględne wydanie tymczasowego zarządzenia, nakazującego dzierżawcom przekazanie teatrów gminie.

SAMOBÓJSTWO URZĘDNIKA MAGISTRATU

(A. W.). W kawiarni „Reklama” wystrzelałem z rewolweru w skroń pozabawili się życia Jan Kusman, urzędnik magistratu. Z listów pozostawionych przez denata wynika, że popełnił on samobójstwo wskutek nadużyć, dokonanych na szkodę Magistratu, gdzie pełnił funkcję kontrolera kino - teatrów miejskich.

SIEDLCE

KATASTROFA AUTOBUSOWA

Przed paroma dniami w godzinach rannych — jechał szosą warszawsko-brzeską w stronę Warszawy autobus osobowy.

Gdy autobus przejeżdżał obok wsi Wólka Kamienna, w powiecie siedleckim, nagle nastąpiła katastrofa. Szosa w tem miejscu tworzy zakręt pod prostym kątem. W odległości 200 mtr. przed tym zakrętem przed pędzącym autobusem podniósł się tuman kurzu. Szofer nie zauważył zakrętu i dopiero w ostat-

niej chwili gwałtownym ruchem chciał skręcić, co spowodowało, że autobus wywrócił się do góry kołami. Świadkowie katastrofy rzucili się na ratunek. Wszyscy pasażerowie wyszli niemal bez szwanku z wypadku, z wyjątkiem niejakiego Jana Naziembły, pochodzącego z Warszawy, który został rzucony na ostre kamienie do przydrożnego rowu i poniósł śmierć na miejscu.

POW. WILEJSKI PORZĄDECZKI...

Na tle pobielanych ścian i kominów wsi Komorowa, gminy Budzław, powiatu Wilejskiego, niby żywy wyrzut sumienia, błąka się, szaleje i napada na przechodniów — warjat.

Nieszczęśliwy ten syn biednej rodziny chłopskiej, nie może być umieszczony w domu warjatów na koszt rodziny z powodu braku na to środków. Napady szalu jednak zagrażają nie tylko domownikom, lecz i dalszemu otoczeniu, są zaś tak silne że chorego łańcuchami przymocowuje się do belek, o ile oczywiście ktoś jest obecny w chwili ataku.

Ani policja, ani gmina, od dłuższego czasu nic w tym kierunku nie robią. Czyżby tak mało podatków z tej gminy szło, że niema za co uwolnić mieszkańców od tej plagi i dać im spokojnie zasnąć?

BIAŁYSTOK

WEJŚCIE NIE DLA WSZYSTKICH

Województwo w Białymstoku mieści się w obzernym i pięknym pałacu. Dawniej wolno było interesantom wchodzić do województwa przez szerokie główne wejście. Ale to się byłemu demokracji, jak mówią złośliwi „Demokracie na urlopie” p. wojewódzie Kirsztowi nie podobało. Zwykli interesanci muszą obecnie wchodzić do województwa przez boczne wejście i ciasny korytarz, nakładając sporo drogi. Przez główne wejście mogą chodzić tylko ci interesanci, którzy dopuszczeni są przed oblicze wojewody. Główne więc i wygodne wejście — jest tylko dostępne dla kilku dziennych interesantów samego p. wojewody, gdy eetti ich musi obchodzić przez niewygodne boczne wejście. A bo p. wojewoda lubi okazywać „plebsowi” jak wielkim jest człowiekiem i jak wielkie zajmuje stanowisko. A przy sposobności, p. wojewoda, co będzie z tym Okrajem z Ostrowi, którego pan obiecywał sołennie wyrzucić, gdyż jest złym urzędnikiem i ma „czarną przeszłość”, a skóre Okrój przeszedł do B. B. S. pozostawił go Pan na posadzie pod swoim komisarzem.

My tu w Białymstoku śmiejemy się z tego trochę. Przecież nieusuwanie Okraja na pańskie życzenie — było jednym z powodów rozwiązania Magistratu.

KRONIKA

STAN POGODY.

Przypuszczalny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: W zachodniej połowie kraju zachmurzenie przeważnie duże z deszczem, głównie w Poznańskim i na Pomorzu. Na wschodzie i południowym wschodzie Polski jeszcze dość pogodnie przy umiarkowanym zachmurzeniu. Ciepło. Słabe wiatry południowe i południowo - zachodnie, na północy żywsze.

Rejestracja urodzonych w r. 1911. Dziś, w kolejnym dniu powszechniej rejestracji mężczyzn, ur. w r. 1911, zamieszkałych w Warszawie lub przebywających w stolicy, a — nie mających stałego faktycznego miejsca zamieszkania w kraju, winni stawić się w sekcji wojskowej magistratu (Senatorska 6) w godz. od 9 do 15, zamieszkałi w obrębie V komisariatu P. P., nazwiska których rozpoczynają się od A. do O. włącznie.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Warszawie podaje do wiadomości, że w celu uskutecznienia naprawy mostu na rzece Narew pod Grabowem, w dniach 23 i 24 b. m. r. b. odwołuje się pomiędzy Ostrołęką i Grabowem pociąg mieszane Nr. 1754a odchodzący z Ostrołki o godz. 13.30 i powrotny poc. Nr. 1755a przybywający do Ostrołki o godz. 15.15.

Zycie i praca Robotniczej Warszawy

IMPONUJĄCY PRZEBIEG STRAJKU SZEWÓW RĘCZNYCH

Strajk szewców ręcznych zatacza coraz szersze kręgi.

Do akcji przyłączyli się ostatnio również majstrowie pośrednicy, tak zw. „brygadziści”, uznając słusność wysuniętych żądań. Komitet strajkowy zorganizował wyjazdy w okolice Warszawy, celem skłonienia tamtejszych robotników, aby przystąpili do ogólnej akcji.

Wczoraj o godz. 10 rano odbył się w lokalu Związku Metalowców, przy ul. Leszno 53, wielki wiec strajkujących robotników. Sala i korytarze były prze-

pełnione słuchaczami. Na wiecu przewodniczył tow. Pawłowski, przemawiali: imieniem Zarządu Gł. Centr. Związku Skórzanego — tow. Lichtenstein, imieniem Zady Zawodowej — tow. Ławkowicz. Nastroj panował doskonały.

Uchwalono jednogłośnie strajkować aż do zwycięstwa.

Warto nadmienić, iż tak poważnej akcji wśród szewców ręcznych w Warszawie nie było od szeregu lat; obejmuje ona przeszło 2 tysiące robotników w kilkuset warsztatach.

Z ŻYCIA PARTJI

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

KOMUNIKAT.

Wzywa się Sekretarzy dzielnic P.P.S. w Warszawie do przybycia w sobotę w godzinach urzędowania, celem zabrania materiału, dotyczącego niedzielnych zebrań na dzielnicach.

SEKRETARIAT OKR. PPS. WARSZAWA.

O. K. R. — WARSZAWA. W poniedziałek dn. 23 b. m. o godz. 6 wiecz. w lokalu Warecka 7, odbędzie się posiedzenie Warszawskiego Okręgowego Komitetu Robotniczego P. P. S.

RUCH ZAWODOWY

Oddział w Dremnicy Związku Zaw. Prac. Komunalnych i Instytucji Użytk. Publ. komunikuje, że w dn. 21 września 1929, o g. 7 wiecz., w lokalu T. U. R. w Wołominie przy ul. Warszawskiej Nr. 34, odbędzie się uroczyste odświadczenie sztandaru powyższego Oddziału.

O pomoc materialną dla strajkujących robotników piekarskich w Równem. Od paru dni trwa w Równem strajk robotników piekarskich o poprawę warunków ekonomicznych i o lepsze traktowanie robotników przez właścicieli.

Robotnicy zwracają się z apelem do bratnich organizacji, aby przesyłały z pomocą materialną strajkującym.

Zarząd Oddziału Centralnego Związku Rob. Przem. Spożywczego prosi o kierowanie pieniędzy na adres: Ludwik Kochan, Wojskowy Sąd Rejonowy w Równem — dla oddziału Zw. Spożywczego.

MŁODZIEŻ

Organizacja Młodzieży T. U. R. Wzywa się wszystkich delegatów kół do odbioru odezw na Dzień Młodzieży, od towar. Raciborskiego, od godz. 6 do 7 wiecz., w lokalu Organizacji, Warecka 7.

Koło Młodzieży T. U. R. im. Montwiła - Mireckiego „Wola” ul. Grzybowska 57 m. 4, o godz. 7 wiecz. dn. 21 r. b. w sobotę odbędzie się Wieczór pieśni robotniczej.

Koło im. Montwiła - Mireckiego „Wola” w niedzielę dn. 22 września r. b. odbędzie się wieczornica taneczna. O godz. 6.30 wiecz. Goście mile widziani.

Okręgowa Organizacja Młodzieży T. U. R. Warszawa-Podmiejska. Posiedzenie Egzekutywy odbędzie się w sobotę dn. 21 września r. b. Na porządku dziennym sprawy b. ważne. Obecność wszystkich delegatów obowiązkowa.

Powązkowskie Koło Młodzieży T. U. R. im. Misiolka (Dzielnia 95). Dnia 21 i 22 września b. r. o godz. 7 m. 30 wiecz. urządzi przedstawienie teatralne p. t. „Potrójna naręczona”. Cena biletów: dla członków 50 gr., dla gości zł. 1.

Koło im. Montwiła - Mireckiego „Wola” w poniedziałek, dn. 23 września r. b. odbędzie się zebranie sekcji dramatycznej o godz. 6.20 wiecz. Stawiennictwo obowiązkowe.

Konferencja Zarządów Kół Młodzieży. Dn. 25.9 r. b., o g. 7 wiecz., w lokalu przy ul. Długiej Nr. 19, odbędzie się Konferencja Zarządów Kół Młodzieży. Zarządy winno stawiać się w pełnym składzie.

Koło im. Okrzei (Praga Żabkowska 41-43). Dn. 21.9 r. b., o godz. 7 wiecz., odbędzie się Wieczór pieśni robotniczej

RUCH KOBIECY

Posiedzenie Zarządu Warsz. Wyd. Kobiecego P. P. S. odbędzie się w sobotę 21 b. m. o godz. 6 wiecz. w lokalu Warecka 7, i p.

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipocena 8. Długa 25. Początek o godz. 6.30.

Dla młodzieży dozwolone.

Gdy młodość szumi

tryskająca humorem komedia z udziałem: Louisy Brooks i Richardem Arlen

Wł. b. „Paramount”. Nadprogram: Natura.

Powiększona orkiestra.

W soboty o godz. 5 pp. W niedziele i święta o godz. 12 w poł.

Seanse oświetlowe.

Ceny na wszystkie miejsca po 20 groszy.

CAPITOL P A N

Marszałk. 125. Nowy Świat 40. Początek o godz. 4.30. Początek o g. 4.

Wielki arcyfilm erotyczny!

PRZEDZIWNIE KŁAMSTWO NINY PIETROWNY

W roli głównej: BRYGIDA HELM

Reż. H. Szwarc, twórca „Rapsodji Węgierskiej”.

Co wyświetlają kina?

Apollo: „Miłość kozaka” z Gilbertem i Adorée.

Astra (Dzika 51): „W przeklętym domu”.

Capitol: „Przedziwne kłamstwo Niny Pietrowny” z Brygidą Helm.

Casino: „Miłość kozaka” — Tolstoja z J. Gilbertem i R. Adorée.

Colosseum: „925”, „Ostatni romans” z Petrowiczem.

Filharmonia: „Wieżnia wyspy św. Heleny” z Wernsem Kraussem.

Miejski: „Gdy młodość szumi”.

Nowości (Belańska 5): „Niewolnicy carskiego knuta”.

Pan: „Przedziwne kłamstwo Niny Pietrowny” z Brygidą Helm.

Palace: „Przedziwne kłamstwo Niny Pietrowny” z Brygidą Helm.

Quo Vadis: „Panna Elza” z Elżbietą Bergner.

Stylowy: „Moja najdroższa” z Mary Pickford.

Splendid: Nieczynne: światowid: „Na zgonnej drodze” z Clara Bow i Richardem Arlenem.

Wisła (Tarka 34): „Tajemnica starego rodu”.

Wodewil: „Ogród Allaha” z Petrowiczem.

Bajka (Żelazna 61): „Niezwyrodną fregatę”.

Hollywood (Hoża 61): „Wieżnia wyspy św. Heleny”.

Italia (Wolska 32): „Kiedy kobieta kocha”.

Kometa (Chłodna 49): „Pustynia w płomieniach”.

Mewa (Hoża 38): „W imieniu cara”.

Muza (Plac 3-ch Krzyży): „Zapomniane twarze”.

Praga (Targowa 71): „Rapsodia węgierska”.

Riviera (Leszno 2): „Obława”.

Sokół (Marszałkowska 69): „Ostrzegam”.

Trianon (Sienkiewicza 8): „Egzotyczna kochanka”.

Nowy Świat 50. Początek o godz. 4-ej.

Bilety ulgowe i passe-partout nieważne!

OTWARCIE SEZONU

Superfilm produkcji 1929/30

wytwórni „METRO GOLDWYN MAYER”

Miłość Kozaka

buszujący namiętnościami skrzęty temperamentem, żywiołowy dramat erotyczny z życia wolnych synów gór Kaukazu na tle powieści LWA TOLSTOJA

w genialnym wykonaniu

John Gilberta,

Renée Adorée,

Nils Asthera,

Ernesta Torrence

i specjalna ilustracja śpiewno-muzyczna

Teatr NOWOŚCI Bielańska 5. Kino-Variete Początek o g. 4.

Pod nową Dyrekcją

„ŻYWY TRUP”

w/g Lwa Tolstoja

W roli głównej

W. PUDOWKIN

Nad program: Walter, Dymaza i Krukowski.

Na scenie: Występy kwartetu wszechświatowej sławy „Udałaja”.

Kino WISŁA TAMKA 34 vis a vis Cyрку

Jadwiga Smosarska i Jerzy Marr

w 12-to akt. współczesnym dramacie p. t.

TAJEMNICA STAREGO RODU

Kino-Teatr „ASTRA” DZIKA 51.

NA EKRANIE:

POTEŻNY FILM p. t.

„W PRZEKŁĘTYM DOMU”

NA SCENIE:

Rewia pod kierownictwem EDWARDA REJA

oraz

Balet LEWANDOWSKICH.

WYPADEK PRZY PRACY

W ogrodzie zoologicznym pracujący tam 21-letni Aleksander Serdyński, (Pruszków), robotnik, został przygnieciony belką, do-

znając potłuczenia krzyża i rąk. Pogotowie przewiozło poszkodowanego do szpitala Przemienienia Pańskiego.

OKRADZENIE SŁUŻĄCEJ

34-letnia Stefania Forsyśówna, służąca, przyjechała ze Lwowa do Warszawy. Ulokowała swój dobytek, w postaci dużej walizy z garderobą i bielizną, u kuzynki, Emilji Kosówny (Marszałkowska 99), poczęła szukać posady. W czasie tego szukania, Forsyśówna zaczęła jakaś kobieta i zaproponowała objęcie służby na Żoliborzu, dokąd miały niezwłocznie pojechać razem. Gdy służąca, zabrawszy od kuzynki

walizę z garderobą, znalazła się z ową kobietą na przystanku, wówczas spostrzegła, że zapomniła wziąć dowód osobisty i świadectwa. Ponieważ były one konieczne, przeto, pozostawiając walizę pod opieką nieznaną, sama pobięła do domu. Po powrocie, nie zastała już na przystanku ani owej kobiety ani walizki. O podstępnej kradzieży Forsyśówna zawiadomiła policję.

SAMOBÓJSTWO

Na parkanie drucianym, okalającym stację pomp rzecznych od strony łąki siekierskiej, powiesił się mężczyzna niewiadomego nazwiska, około lat 55. Przy denacie nie znaleziono żadnych dokumentów. Zwłoki przewieziono do prosektorjum.

ZDERZENIE SAMOCHODU Z WÓZKIEM

Przed domem Nr. 26 przy ul. Freta, samochód wojskowy Nr. 6264, wskutek szybkiej i nieostrożnej jazdy, zaczął o ręczny wózek, ten zaś wpadł na chodnik, raniąc 2 przechodzących kobiety: 52-letnią Władysławę Strzelecką, (Freta 16, kwiatarki) potłuczenie czoła i kolan i 21-letnią Janinę Grzeszkiewiczową (Przyrynek 15) potłuczenie lewego boku.

Pchający wózek 23-letni Franciszek Pietraszko (Dzika 62) doznał złamania lewego

obojczyka, poranienia głowy i ogólnego potłuczenia. Wszystkim ofiarom wypadku pomocy udzieliło Pogotowie. Pietraszkę przewiozło do szpitala św. Rocha.

Policja 2-go komisariatu przekazała sprawę II plut. żandarmerji, który prowadzi dalsze dochodzenie.

Sprawca wypadku zwiększył szybkość i uciekł. Dopiero dzięki pościgowi st. przod. 2-go kom. Gąsiorowskiego, samochód zatrzymał policjant na rogu ul. Długiej i Freta.

POD POCIĄGIEM

Pod pociąg towarowy Nr. 197, idący ze Skierniewic do Piotrkowa, dostał się w pobliżu Skierniewic przebiegający przez tor 6-letni Władysław Bryzowski. Chłopiec

doznał zmiążdżenia palców prawej stopy, oraz zmiążdżenia lewej stopy. Przewieziono go do szpitala w Skierniewicach.

KRADZIEŻE W TRAMWAJACH

W tramwaju linii „12” na ul. Marszałkowskiej przed dworcem Głównym, Józefowi Kaczmarskiemu (Puławy), skradziono 3.000 zł. gotówką i weksle na 1.000 zł.

— W tramwaju linii „0”, Władysławowi Wawrzyniakowi (Ostrowska 6) — skradziono portfel, zawierający 50 zł. gotówką i dowód osobisty.

WŁAMYWACZE W REDAKCJI

Do lokalu redakcji i administracji tygodnika „Świat” (Szpitalna 12) dostali się za pomocą wyłamania drzwi złodzieje. Splądrowali oni cały lokal, lecz, będąc prawdo-

podobnie spłoszeni, nie skradli i zabiegli, pozostawiając na miejscu narzędzia złodziejskie.

GROŹNY POŻAR NA TARGOWISKU BYDŁĘCĄ

Około godz. 6-ej strażacy na czatowni praskiego i ratuszowego oddziałów straży zauważyli gęste kłęby dymu na Pradze, w pobliżu kościoła św. Florjana. Jak się wkrótce okazało, pożar wynikł na terenie targowiska bydłęcego, przy ul. Brukowej 48.

Na miejsce wyruszyli, oprócz praskiego, jeszcze 1, 2 i 3 oddziały straży. Zajęły one posterunki z 4-ch stron: od ul. Jagiellońskiej, Brukowej, Wrzesińskiej i Zamojskiego. Pierwsi dostrzegli ogień dozorca i nadzorca targowiska, którzy, zaopatrzeni w 25 sztuk gąsienic, zamierzali stłumić płomienie. Straż ogniowa, posilując się kilkunastoma wylotami, groźny pożar wkrótce zlokalizowała, zaś dogaszanie zgłuszczać trwało do godz. 8-ej.

Płomienie, mając podatny materiał w postaci drewnianych szop, krytych papą smołowcową, wewnątrz zaś szop — siano i sło-

me, rozszerzały się z nadzwyczajną szybkością. Pomimo, że pożar wynikł w szopach środkowych, co groziło i pozostałym szeregom szop, jednak akcja straży nie dopuściła do przeniesienia się ognia na sąsiednie szopy. Spaliły się szopy, na przestrzeni 75 mtr. Spalające targowisko trzody chlewnej (Jagiellońska 1), które również było zagrożone — ocalało.

Stary nadzorca Miniewicz, mechanik Kamiński, nadzorca Wojtulewicz i dozorca Łączynski, wyprowadzili sami z palących się, lub zagrożonych szop: 85 krów, wołów i byków oraz 150 cieląt, nadto zamknęli dopływ gazu i wyłączyli prąd.

Przyczyna pożaru, narazie nie ustalona, istnieje jednak przypuszczenie, że został on spowodowany porzuceniem zapalnika, lub niedopałka papierosa.

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

Wczoraj w 12-ym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 19-ej Polskiej Loterii Państwowej, padły następujące wygrane:

15.000 zł. na Nr. 20854.

10.000 zł. na N-ry: 91024 157388.

5.000 zł. na N-ry: 88182 90533.

3.000 zł. na N-ry: 72822 98356 120991 161202.

2.000 zł. na N-ry: 2533 29138 48311 61321 75560 82684 87438 94193 97487 124827 162375 166093 177533.

1.000 zł. na N-ry: 7495 15468 23277 23543 28453 34017 42012 50550, 54597 76724 99400 100688 106178 114550 148419 158552 159353 161702 177025 179868.

600 zł. na N-ry: 3217 7496 15244 20424 22453 23175 35871 43593 58762 63860 66471 69471 69461 70223 71343 84629 98892 119525 123330 125096 133195 142512 145283 151498 157028 160986 162379 162469 164643 166297 174753 175949 180944.

Po 500 złotych na Nr.: 953 1385 2720 3650 4289 5721 7145 14963 15065 16857 21400 764 22584 23320 696 24162 24321 798 25978 26690 27305 32534 34710 36366 38448 39821 43623 835 46248 47065 456 47631 48264 48919 50695 53746 58155 734 59592 62308 336 64397 67214 68639 741 74102 72870 74979 77447 78000 79141 80283 81060 82016 84322 85866 86833 90985 92631 788 792 93644 94322 843 96320 97071 927 100114 850 101076 903 104210 810 105231 105394 106833 108232 835 109257 112454 113754 114094 114888 117522 118257 339 119643 917 121121 984 122589 123915 124035 173 205 413 125860 939 126567 128753 129533 131007 502 133230 135022 137488 817 139472 140201 598 669 141304 143487 144659 670 145668 147163 148136 150441 151863 154592 156347 157947 161406 799 163033 164343 16520 365 166839 168392 169953 170201 171088 689 712 180186 182302 183046 183398 184296.

WYŚCIGI KONNE

ZAPISY NA DZIŚ:

Gonitwa 1. 2100 zł. dla 2 l. Dystans 1100. Drzazga, Bebe, Dobra Wróżka.

Gonitwa 2. 2500 zł. dla 3 l. Dystans 2100. Hora, Haza, Fagaa, Harpagon, Ponteba, A-wiator, Maur.

Gonitwa 3. 1600 zł. Ploty. Dystans 2800. Granat II, Mah Yong, Tędy Siedy, Niobe, Elstaza, Amor, Harakiri, Boruta, Le Mer-let, Kinmał.

Gonitwa 4. 2500 zł. dla 3 l. i st. Dystans 1600. Chevalier, Halma, Umizg, Irish Bee, Charming, Gruna, Camore BW, Effiege Ro-yale, Escalibor, Con Amore, Dzika II.

Gonitwa 5. 1800 zł. dla 2 l. Dystans 1100. Itaka, Kuwera, Belle Aneri, Elf, Granada, Moza, Izysa, Piruet, Białozór Senator, Bi-zun.

Gonitwa 6. 2100 zł. dla 4 l. Dystans 1600. Miss Mistinguett, Armagnac, Gran, Etyl, Niobe, Edynburg, Galante, Czataldza, Kar-onance BW, Guardi, Ibanez, Hermosa, Birma.

Gonitwa 7. 1600 zł. dla 4 l. Dystans 1600. Battaliana, Aurora II, Grymas, Czarus, Ri-eta, Samum, Frasquita II, Fabiola, Galopa-da, Dukat, Klarika, Biskra.

Gonitwa 8. 1500 zł. dla 3 l. i st. Dystans 1600. Aranka, Farandola, Buława, Hera II, Promyczek, Harry, Grangarda, Mnich, Bel-ladona, Ferezia.

NASZE TYPY.

I. Bebe.

II. Fagaa — Hora — Maur.

III. Boruta — Granat — Amor.

IV. Chevalier — Dzika — Umizg.

V. Itaka — Moza — Senator.

VI. Resonance — Galante — Armagnac.

VII. Biskra — Grymas — Fabiola.

VIII. Aranka — Buława — Promyczek.

Dr. Jan Ałapin Królewska 31 (obok Marszałk.)

Weneryczne, syfilis, tryper, Niemoc pć. chor. skórne. Analizy krwi i tryperowe. Ro-botnikom i prac. ustępstwo

Przyjmuje do 8 1/2 wieczór. Niedz. i Święta do 2 pp.

Weneryczne syfilis, tryper (analizy). Niemoc pć.

Dr. H. ZUSMAN Al. Jerozolimska 36 róg Marszałkowskiej.

Przyjm. do 11 r. i od 3—9. Niedziela 3—7.

Niezamożnym ceny lecznicowe.

Weneryczne skórne i niemoc, elektro-lleczenie

Dr. M. ALTFELD

8 — 11 r., 3 — 9 w. HOŻA 50 (przy Marszałkowskiej)

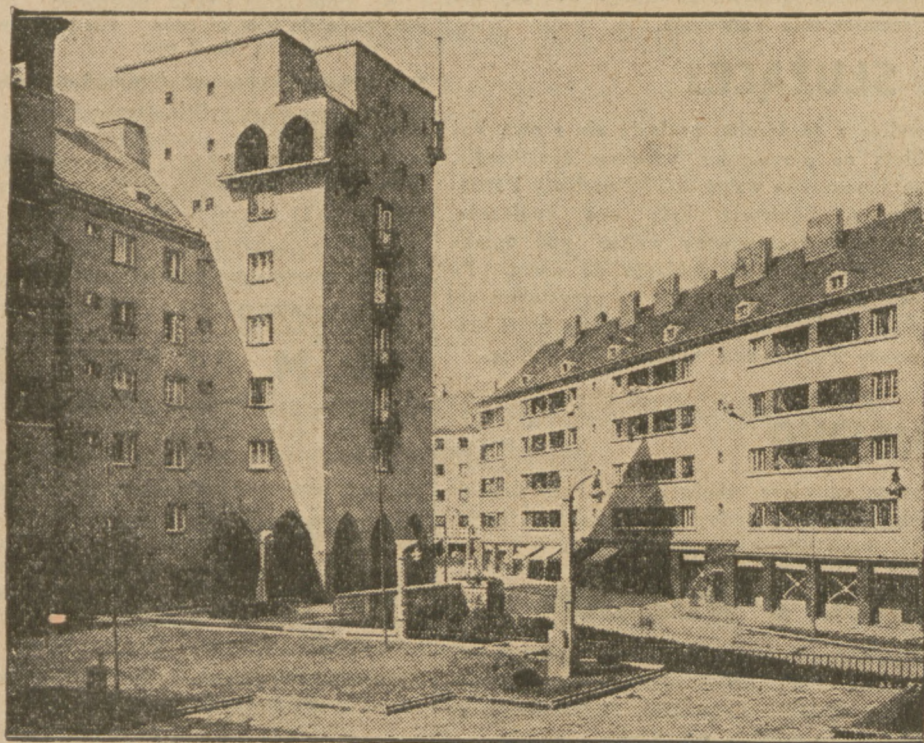
Niezamożnym ceny lecznicowe.

Weneryczne syfilis, tryper, niemoc pć. chor. skórne. Analizy krwi i tryperowe. Ro-botnikom i prac. ustępstwo

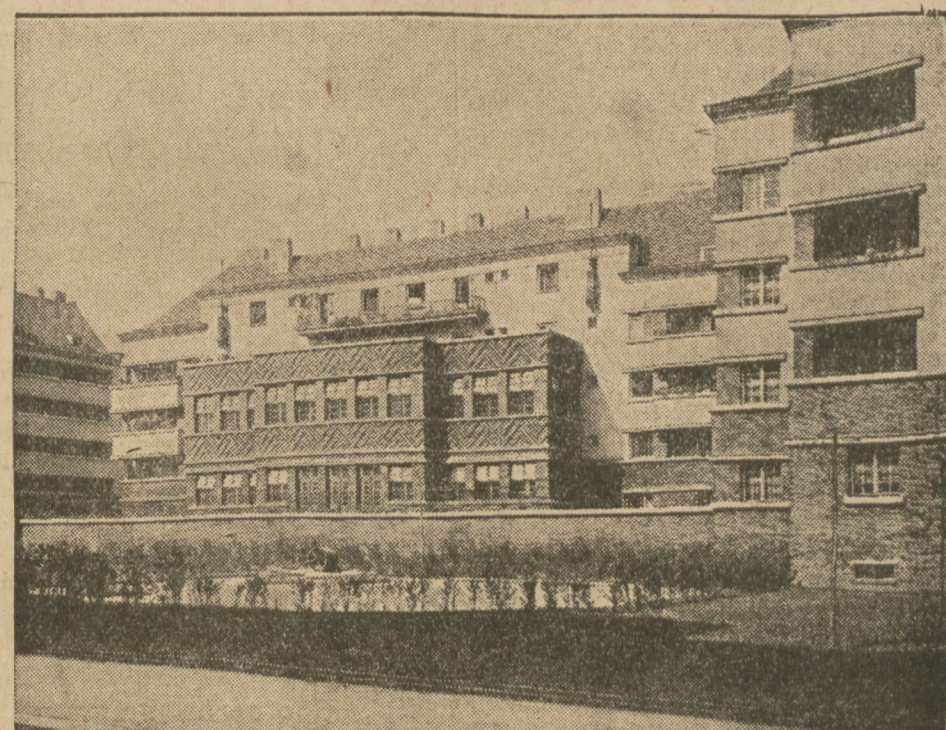
Przyjmuje do 8 1/2 wieczór. Niedz. i Święta do 2 pp.

Jak walczy Czerwony Magistrat Wiednia z bezdomnością?

FOTOGRAFJE NINIEJSZE
PRZEDSTAWIAJĄ SZE-
REG DOMÓW I PUN-
KTÓW W NOWEJ
DZIELNICY
ROBOTNICZEJ
W WIEDNIU, ODDA-
NEJ DO UŻYTKU
BEZDOMNYM

Szczegóły na stronie 3-ej

ZE SPORTU

KALENDARZYK IMPREZ SPORTOWYCH.

Dzisiaj odbędą się w Warszawie następujące zawody sportowe:

Boisko Skry godz. 15.30 Gwiazda—ZASS, godz. 13.30 Gwiazda II — ZASS II.

Boisko AZS godz. 16 Hakoah II — Barokochba II.

Boisko Legii godz. 16 Jutrznia — Start.

Boisko w Agrykoli godz. 15 mistrzostwa juniorów okręgu warszawskiego.

Przystań WKS Żoliborz godz. 15 pierwszy dzień zawodów wewnętrznych.

Dynasy godz. 15 dalszy ciąg turnieju tenisowego Urzędniczego K. S.

Mistrzostwo Warszawy w koszykówce zdobyła drużyna Polonii, bijąc w finale zespół YMCA 25:21 (8:13).

Zawody na odznakę odbędą się w Agrykoli w niedzielę o godz. 10.

Bieg 3 km. z przeszkodami (steeple-chase) o mistrzostwo Polski odbędzie się o g. 12 w niedzielę w Agrykoli. Udział wezmą: Petkiewicz, Sarnacki, Kostrzewski, Malanowski, Jaworski, Mędrzycki, Maszewicz i inni.

DROBNE WIADOMOŚCI Z CAŁEJ POLSKI.

W nadchodzącą niedzielę odbędą się następujące mecze ligowe: Warta — Garbarnia, 1 FG — Polonia, Wisła Cracovia, Pogoń — Turysta, a w Warszawie o godz. 16 na boisku Legii Warszawa — Czarni.

Jako przedmecz spotkają się Warszawa — Czarni odbędzie się mecz finałowy o tytuł mistrza klasy A pomiędzy Warszawianką II i Legią II.

O wejście do Ligi grają w niedzielę: ŁTSC — Marymont, Legia — Polonia, Naprzód — RKS i Cresovia — Ognisko.

W Poznaniu Legia (Poznań) pokonała w meczu towarzyskim Ognisko 6:1.

We Lwowie Czarni pokonali Ukrainę 5:0, a w Stanisławowie Pogoń II grała z Reverą na remis 1:1.

W Łodzi Turysta II pokonali Union 2:1, a Hakoah grał z Burzą 1:1.

Mistrzostwo okręgu wolskiego zdobyła Hasmona bijąc w finale Sokół 3:0.

W Krakowie Wisła pokonała Makabi 5:1.

W Katowicach Naprzód zwyciężył 0:6 Katowice 2:1.

W nadchodzącą niedzielę Amatorski K. S. urządza dla swoich członków na prawym brzegu Wisły bieg kolarski pod nazwą „pogoń za lisem”.

Na wielkie międzynarodowe zawody konne w Rydze (20 — 27 b. m.) wyjechało trzech naszych jeźdźców, a mianowicie: rtm. Trenkwalder, rtm. Lewicki i por. Sałęga, zabierając sześć koni.

Co usłyszymy przez warszawskie radio?

DZIŚ.

11.56 — 12.05 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 — 12.50 Koncert z płyt gramofonowych. 12.50 Wiadomości z Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. 13.00 Komunikat meteorologiczny, komunikaty przygodne. 13.20 — 15.40 Przerwa. 15.40 Komunikat gospodarczy. 16.15 Kącik artystyczny L. S. G. 16.30 J. 17.10 Koncert z płyt gramofonowych. 17.15 Komunikaty przygodne. 17.25 Przechadzki artystyczne po Warszawie. 17.50 Ostatnie nowiny z Wystawy 18.00 Słuchowisko dla dzieci z Krakowa. 19.00 Rozmaitości, oraz komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 19.25 Komunikat rolniczy i meteorologiczny. 19.40 — 19.55 Przerwa. 19.56 — 20.05 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, odczytanie programu na dzień następny. 20.05 „Nowe prądy w krajoznawstwie. 20.30 Koncert wieczorny. 22.00 — 22.20 Komunikat meteorologiczny. Komunikaty P. A. T. Komunikaty: policyjne, sportowe, nadprogram. 22.45 — 23.45 Muzyka taneczna.

JUTRO.

10.15 Nabożeństwo z Katedry Poznańskiej. 11.45 Wiadomości z Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. 11.56 — 12.10 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. Komunikat meteorologiczny. 12.10 — 15.00 Przerwa. 15.00 — 15.40 Koncert z płyt gramofonowych. 15.40 Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze (Dział „Rolnictwo”) wygł. dyr. Szczepan Mędrzecki. 16.00 „Pogadanka dla gospodyń wiejskich” (Dział „Rolnictwo”) — wygł. p. Marja Karczewska. 16.20 Transmisja z Katowic „W jaki sposób uchronić w przyszłości sadownictwo przed ostrymi zimami” (Dział „Rolnictwo”) — wygł. prof. Bogocz. 16.40 Transmisja z Krakowa. Me. z ligowy piłki nożnej „Cracovia — Wisła”. 17.25 Koncert Reprezentacyjnej Orkiestry Policji Państwowej pod dyr. Al. Sielskiego. 18.35 „Na wybrzeżu Dalmatyńskim” — wygł. red. Stan. Biernacki. 19.00 „Z przeżyć i dzieł Narodu” (Wspomnienie historyczne) — wygł. prof. Henryk Mościcki. 19.56 — 20.05 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, odczytanie programu na dzień następny. 20.05 „Promienie FF”. Słuchowisko Bruno Winawera w reżyserji Janusza Warneckiego (Warszawa). 20.30 Koncert popularny: Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozimieńskiego, Eugenja Umińskiego - Jaworska (skr.), Jan Romejko (baryton) i prof. Ludwik Urstein (akomp.). Po koncercie komunikat meteorologiczny. 22.00 — 0.30 Transmisja z teatru „Morskie Oko” w Warszawie. Rewja p. t. „Zabawki dla Warszawki”. (W przerwie komunikaty).

Wczoraj w Państwowym Urzędzie W. F. odbyła się międzyministerjalna konferencja w sprawie odznaki państwowej sportowej. W konferencji tej wzięli udział mjr. Błoński z ramienia Ministerjum Oświaty i raca Maltze z ramienia Min. Spraw Wewnętrznych oraz mjr. Zieliński i kpt. Baran z ramienia Min. Spraw Wojskowych i PUWF. Na konferencji tej uzgodniono wszystkie projekty odznaki sportowej, której wprowadzenia w życie spodziewać się należy w roku przyszłym.

TEATR i MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Wielki

o 8 w. „Casanova”

Narodowy

o 8 w. „Wiosna narodów w cichym zakątku”

Letni

o 8 w. „Proces Mary Dugan”

Teatr Ateneum, ul. Czerwonego Krzyża 20. Rewelacyjna sztuka „Sprawa Jakubowska” zapewni widowie co-dziennie do ostatniego miejsca. Publiczność z zapartym oddechem śledzi los nieszczęśliwego Jakubowskiego. Cały szereg związków i stowarzyszeń zakupuje przedstawienia dla swoich członków. Na liczne zapytania dyrekcja Teatru Ateneum komunikuje, że urzędni-
kom państwowym, komunalnym i wojskowym udziela 50% zniżki biletów.

Teatr Wielki. Dzisiaj po raz pierwszy „Casanova”.

W niedzielę wieczorem świeżo wznowiona „Halka”.

Teatr Narodowy. „Wiosna narodów w cichym zakątku”.

Teatr Letni. „Proces Mary Dugan”.

Teatr Polski. „Artysta”.

Teatr Mały. „Koniec p. Cheyney”.

Operetka L. Messal. „Pocztą w lesie” o-
peretka Adama Leona.

Operetka Reprezentacyjna. Nowy Świat

63. Już kilka dni tylko dzieli nas od premie-
ry Kalmanowskiej Księżniczki Chicago.

Teatr dla dzieci. Dzisiaj w Kino - Teatrze

„Hollywood” punktualnie o 3.30 pp. oraz

jutro w niedzielę o 12.55 uroczyste otwar-
cie teatru dla dzieci i młodzieży. Wysta-
wiona będzie sztuka w 5 obrazach T. Orty-
ma „Rycerz bez skazy”.

Dom Żołnierza (teatr na Pradze) dzisiaj i

jutro „Pajace”, w wykonaniu Warszawskiej

opery objazdowej.

„Qui Pro Quo”. Dzisiaj i jutro ostatnie

przedstawienie rewji „Gabinet figur (woj-
skowych”.

W poniedziałek z powodu generalnej

próby przedstawienie zawieszono. We wto-

rek po raz pierwszy „Kochajmy się” wiel-
ka inauguracyjna rewja z udziałem całego

zespołu z Zuzą Pogorzelską na czele.

Teatr Mignon. „Hula dusza”.

Teatr „Elizeum” Karowa 18. „Mirła Ef-
ros” z Wandą Siemaszkową.

Teatr Morskie Oko. „Zabawki dla War-
szawki”

Z Miejskich Teatrów Dramatycznych.

Pod kierunkiem dyr. Chaberskiego odby-
wają się próby sztuki Stanisława Szpotań-
skiego p. t. „Sprawa doktora Hieronima”.

Następnie pod kierunkiem dyr. Solskiego

odbywają się próby ze sztuki Rostworow-
skiego „Niespodzianka”, odznaczona pierw-
szą nagrodą na konkursie krakowskim, a

pod kierunkiem J. Węgrzyna — próby z

„Konfederatów Barskich”. To ostatnia sztuka

dana będzie podczas uroczystości obcho-
du 150-letniej rocznicy zgonu Kazimierza

Pułaskiego, w pierwszej połowie miesiąca

października.

W teatrze Letnim, pod kierunkiem p.

Warneckiego, odbywają się próby z naj-
nowszej komedji Kazimierza Wroczyńskiego

„Wycieczki Don Juana”.

Koncerty Wydziału Oświaty i Kultury m.

st. Warszawy. W niedzielę odbędą się na-
stępujące koncerty publiczne:

1. W ogrodzie Saskim od godz. 12 do 14

— koncert orkiestry repoz. Dyrekcji tram-
wajów miejskich pod dyr. L. Cymermana.

W programie muzyka popularna polska i

obca.

2. W parku Łazienkowskim od god. 12 do

14 — koncert orkiestry repoz. Pol. Pań-
stwowej, pod dyr. Al. Sielskiego.

W programie muzyka baletowa.

Ostatni koncert Kwartetu Głazunowa.

Dzisiaj, w sobotę wystąpi drugi i ostatni raz

znakomity zespół kameralny Kwartetu Gła-
zunowa w sali Konserwatorium, z progra-
mem złożonym z utworów Beethovena i

Schuberta.

Bilety sprzedaje filja kasy T. Miejskich,

Marszałkowska 98, róg Al. Jerozolimskich

(Orbis).

**Robotnicy popierajcie
swoje pismo codzienne**

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wiersz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenie tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.